10.17951/c.2016.71.2.7

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN – POLONIA

VOL. LXXI, 2 SECTIO C 2016

ANETA CZARNA

Department of Botany
Poznań University of Life Sciences
ul. Wojska Polskiego 71c, 60-625 Poznań, Poland; e-mail: czarna@up.poznan.pl

Roses (*Rosa* spp.) in old cemeteries in the Wielkopolska region (W Poland)

SUMMARY

This paper presents all taxa of the genus *Rosa* recorded in 2005–2015 in old cemeteries in Wielkopolska. In the past, roses were frequently planted in cemeteries as ornamentals, contributing to their beauty and specific atmosphere, but they also had many symbolic meanings. Today, historical roses are rare. As a result of floristic research in 2,169 old, neglected cemeteries in Wielkopolska, 35 taxa of roses were found. These include 21 alien taxa and 6 taxa new to Poland.

Keywords: *Rosa*, flora, cemeteries, chorology, symbolic meaning, Wielkopolska, Poland

STRESZCZENIE

Praca przedstawia wszystkie gatunki *Rosa* stwierdzone w latach 2005–2015 na starych cmentarzach Wielkopolski. W przeszłości gatunki róż chętnie wysadzano na cmentarzach jako rośliny ozdobne, nadając miejscu uroku oraz specyficznej atmosfery. Miały także wielorakie znaczenie symboliczne. Dziś róże historyczne należą już do rzadkości. Na przebadanych florystycznie 2169 starych nieczynnych cmentarzach z terenu Wielkopolski stwierdzono 35 taksonów róż, wśród których 21 to taksony obce dla flory Polski. Odnotowano sześć taksonów nowych dla Polski.

Słowa kluczowe: *Rosa*, flora, cmentarze, chorologia, symbolika, Wielkopolska, Polska

INTRODUCTION

Old, neglected cemeteries are interesting from the botanical point of view. Some of the plants found there are nearly completely absent from new cemeteries. These include also old, forgotten taxa of roses (historical roses).

The major asset of historical roses is that they are romantic, single- or double-flowered, sometimes even with pompom flowers, which delight rose lovers. The flowers have an exceptionally varied, captivating palette of colours and shades, and very pleasant smell. However, old roses have 3 basic colours: white, pink, and red, with few exceptions. Roses are generally characterized by stolons, spreading easily. In the garden this can be very troublesome, but in the wild it may be a desirable feature.

As early as the Middle Ages, roses made a stunning career as plants used for ornamenting of burial sites and other places commemorating the dead. The fact that they were brought from the Holy Land by crusaders was a sufficient recommendation at that time [Internet 1]. For many centuries, rose species and varieties were frequently planted in cemeteries as ornamentals, contributing to their beauty and specific atmosphere, but also had many symbolic meanings.

Spontaneously occurring roses were investigated in nearly all parts of the Wielkopolska region (11, 16), and the Lubusz Land (Ziemia Lubuska) (15), but old cemeteries were not taken into account in those studies. This paper presents a list of localities (=cemeteries) of *Rosa* taxa found in Wielkopolska in 2005–2015 as a result of investigations in old cemeteries.

CHARACTERISTICS OF ROSES

The genus *Rosa* globally comprises about 120 species, found exclusively in the Northern Hemisphere, including about 50 species in Europe (8). In Poland in the wild, 25 species are found, but 11 of them are naturalized alien species (17), while 16 are native (7). Roses are distributed worldwide, primarily in the temperate and subtropical zone of the Northern Hemisphere, from North America through Europe and North Africa to China, Japan and the Philippines (4).

Nearly all *Rosa* spp. are characterized by: 1. odd pinnate leaves, as only few species have single leaves; 2. stems with prickles; 3. cup-shaped flowers with the corolla composed of usually 5, rarely 4 petals; 4. in the centre of the flower, numerous styles surrounded by a hypanthium and a circle of stamens; 5. the aggregate fruit, called a rose hip, with an outer fleshy layer and containing numerous achenes, which are the true rose fruits.

The attractiveness of roses is determined not only by the beautiful, fragrant flowers. Their additional ornamental features are fruits, interesting prickles, plant habit, stem colour, and leaf discoloration in autumn. Although wild roses have only single flowers, garden roses are characterized by a broad spectrum of flower forms: 1. single flowers composed of 5 (rarely 4) petals and a normal number of stamens and pistils, which can produce fruits; 2. semi-double flowers, with 10–20 petals, but also well-developed stamens and pistils, which also can produce fruits; 3. double flowers with usually 20–40 petals (sometimes even over 100), but no fertile stamens and pistils, so they cannot produce fruits. Additional petals are modified stamens or styles – 4.

Roses have prickles and small thorns. Hardly anybody selects roses in respect of their armament. The diversity of forms of prickles and thorns is fascinating and additionally enhances the plant's ornamental value. They can be hair-like setae or strong, very broad, winged prickles (4).

Roses produce rose hips, which not only ornament them in autumn but also attract various birds. Thanks to the varied forms of these aggregate fruits (ranging from flattened to narrowly elliptic), their size and colours (red, orange, black), they can enrich the appearance of the garden (4).

As early as 5,000 years ago, rose was bred in Sumer, from where it spread to the whole Mesopotamia. At that time (2,600 BC), roses were also cultivated in China. Herodotus (490 BC) mentions King Midas, who took with him Phrygian roses when exiled to Macedonia. Apparently, some of the roses were double-flowered, with up to 60 petals. The oldest illustration of roses was found in the palace in Knossos on Crete (about 1,500 BC) but it is unclear if it was a garden rose or a wild rose. Only at the time when Persia flourished, roses became the most valuable garden plants. From Persia the rose started its journey to the European horticulture: to ancient Greece and Rome. The ancient

Romans also grew roses in gardens and already knew many methods of their propagation, even by shield budding. Roses gained importance not only in gardens but also in everyday life and politics. During holidays and public speeches, roses became indispensable items. In the Middle Ages, initially their cultivation was stopped, as roses were associated with pagans. However, Charlemagne issued a decree that in each garden at least one rose had to be grown. Rose cultivation developed intensively in the 19th century. Till the 17th century only so-called old roses were known, and in the early 19th century the era of modern rose started, with diverse flower colours and forms, known to this day. At that time, Chinese rose (*Rosa chinensis*) was popularized, after its introduction to Europe probably in 1781. Many cultivars derive from this species, e.g. the tea roses with strongly fragrant, double flowers. Also in Poland, rose breeding has a long tradition and many achievements. The first exhibition of roses and other flowers in our country took place in 1882 in Warsaw (4, 5).

The symbolic meanings and legends linked with roses are very rich. Already in Antiquity, roses had a place in religion, art, and literature. The Greek poet Sappho in the 6th century BC was the first one to call the rose "queen of all flowers" (5). Romans celebrated a festival of roses (Rosalia), when they placed the flowers at burial sites. The wild rose is a symbol of mortality: its flower heralds death, and a broken rose indicates a suddenly or prematurely interrupted life (9).

The development of Christianity has brought new cultural and symbolic meanings of plant ornaments used in cemeteries and home gardens. Many of the plants traditionally used in cemeteries have a symbolic meaning, linked with Christian faith. The most conspicuous among them is rose. In Christian culture, roses are symbols for Mary and Christ's blood, given many religious meanings. White roses are a symbol of virginity, the love of Mother of God to her Son, and resurrection. Red roses symbolize martyrdom or prayer and mortification, especially of Jesus Christ, because of the blood colour and pentamerous perianth (in relation to the 5 wounds). Rose prickles denote suffering, sin, and the crown of thorns. Withering white roses, like no others apparently, draw attention to the fragility of life and passing (19).

MATERIALS AND METHODS

When mapping the distribution of *Rosa* spp. in the study area, the ATPOL cartogram method was used, according to the assumptions of the "Atlas of distribution of vascular plants in Poland" (13). The list of localities includes symbols of squares (10 km ×10 km) on the ATPOL grid of Poland. The limits of Wielkopolska were delineated according to Żukowski et al. (18).

Many of the localities included in this list are recorded on the basis of herbarium specimens collected by the author in the field, but identified in the laboratory by the eminent specialist Prof. Dr hab. Jerzy Zieliński (Institute of Dendrology, Polish Academy of Sciences, Kórnik). The only exceptions are *Rosa canina*, *R. jundzilli, R. multiflora*, *R. villosa*, and *R. zalana*, which were identified only in the field.

A collection of *Rosa* spp. was established in the Dendrological Garden in Poznań (Department of Botany, Poznań University of Life Sciences). It was created because of difficulties with their identification in the field: a lack of flowers or hypanthium, very shaded conditions in some cemeteries, and frequent hybrids, either spontaneous or cultivated. Aboveground shoots with underground parts were transferred to the garden. Currently the collection includes 84 specimens of roses. They were identified by Prof. Dr hab. Jerzy Zieliński.

LISTS OF TAXA AND THEIR LOCALITIES

The taxa are listed in alphabetical order within 2 groups: native and alien taxa of the genus *Rosa*. For each taxon, localities are listed according to the order of ATPOL squares. After the name

of the village/town/city, the name of province (voivodship) is given. Abbreviations and symbols: B – shrub layer; C – herb layer; r, +, 1, 2, 3, 4, 5 – cover-abundance according to the Braun-Blanquet scale (if the number was followed by a dot and 1, it denoted low sociability, i.e. the plants did not form clumps); *leg.* – collected by; *det.* – identified by.

LIST OF NATIVE TAXA OF THE GENUS *ROSA*

Rosa canina L. (*leg. det. A. Czarna*)

AC53 Kostrzyn on the Oder, Lubuskie: B1.1 (04.03.2015); **AC59** Gościmiec near Zwierzyn, Lubuskie: B+ (07.05.2013); **AC59** Górki Noteckie near Zwierzyn, Lubuskie: B1.1 (08.03.2015); **AC59** Łącznica near Stare Kurowo, Lubuskie: B+ (08.03.2015); **AC59** Zagaje near Zwierzyn, Lubuskie: B+ (07.05.2013); **AC67** Osiedle Poznańskie near Deszczno, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **AC68** Gralewo near Santok, Lubuskie: B+ (11.11.2011); **AC68** Nowe Polichno near Santok, Lubuskie: B+ (11.08.2006); **AC68** Santok, Lubuskie: B+ (07.05.2015); **AC68** Stare Polichno near Santok, Lubuskie: B+ (15.04.2010); **AC69** Górecko near Zwierzyn, Lubuskie: B+ (10.11.2011); **AC69** Jastrzębnik near Santok, Lubuskie: B+ (15.04.2010); **AC69** Ludzisławice near Santok, Lubuskie: B+ (11.08.2006); **AC73** Dobroszyn near Witnica, Lubuskie: B1.1 (04.03.2015); **AC74** Kłopotowo near Witnica, Lubuskie: B+ (10.09.2006); **AC75** Białcz near Witnica, Lubuskie B1.1 (05.03.2015); **AC75** Białczyk near Witnica, Lubuskie: B+ (27.10.2011); **AC75** Krępiny near Krzeszyce, Lubuskie: B+ (10.09.2006); **AC75** Oksza near Witnica, Lubuskie: B+ (10.09.2006); **AC75** Przemysław near Krzeszyce, Lubuskie: B+ (29.05.2010); **AC75** Świerkocin near Witnica, Lubuskie: B+ (27.10.2011); **AC75** Zaszczytowo near Krzeszyce, Lubuskie: B+ (10.09.2006); **AC76** Bogdaniec, Lubuskie: B+ (27.10.2011); **AC776** Glinik near Deszczno, Lubuskie: B+ (11.05.2010); **AC76** Jasieniec near Bogdaniec, Lubuskie: B+ (28.10.20110; **AC76** Jasieniec near Bogdaniec, Lubuskie: B+ (06.03.2015); **AC76** Jeżyki near Bogdaniec, Lubuskie: B2.2 (06.03.2015); **AC77** Łagodzin near Deszczno, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **AC77** Prądocin near Deszczno, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **AC79** Świniary Kol. near Skwierzyna, Lubuskie: B+ (28.04.2010); **AC84** Czarnów near Górzyca, Lubuskie: B+ (30.05.2010); **AC84** Ownice near Słońsk, Lubuskie: B+ (20.09.2006); **AC84** Słońsk, Lubuskie: B+ (13.09.2006); **AC85** Głuchów near Słońsk, Lubuskie: B+ (29.05.2010); **AC85** Lemierzyce near Słońsk, Lubuskie: B+ (10.09.2006); **AC85** Rudnica near Krzeszyce, Lubuskie: B+ (20.09.2006); **AC86** Maszków near Krzeszyce, Lubuskie: B+ (12.05.2010); **AC88** Bledzew, Lubuskie: B+ (22.09.2006); **AC89** Twierdzielewo near Przytoczna, Lubuskie: B+ (08.09.2006); **AC90** Bobowicko near Międzyrzecz, Lubuskie: B+Cr (04.05.2010); **AC93** Golice near Słubice, Lubuskie: B+ (31.05.2010); **AC93** Laski Lubuskie near Górzyca, Lubuskie: B+ (30.05.2010); **AC93** Owczary near Górzyca, Lubuskie: B+ (30.05.2010); **AC93** Pławidło near Słubice, Lubuskie: B+ (31.05.2010); **AC94** Ośno Lubuskie, Lubuskie: B+ (12.09.2006); **AC95** Radachów near Ośno Lubuskie, Lubuskie: B+ (19.06.2006); **AC95** Trześniów near Ośno Lubuskie, Lubuskie: B+ (27.05.2010); **AC96** Miechów near Sulęcin, Lubuskie: B+ (10.09.2006); **AC97** Trzemeszno Lubuskie near Sulęcin, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **AC99** Kalsko near Międzyrzecz, Lubuskie: B+ (05.05.2010); **AC99** Międzyrzecz, Lubuskie: B+ (05.05.2010); **AD02** Nowy Lubusz near Słubice, Lubuskie: B+ (13.09.2006); **AD03** Lisów near Słubice, Lubuskie: B+ (31.05.2010); **AD03** Starków near Rzepin, Lubuskie: B+ (12.09.2006); **AD04** Rzepin, Lubuskie: B+ (14.09.2006); **AD08** Wielowieś near Sulęcin, Lubuskie: B+ (22.09.2006); **AD09** Kęszyca near Międzyrzecz, Lubuskie: B+ (06.05.2010); **AD09** Nietoperek near Trzciel, Lubuskie: B+ (07.09.2006); **AD13** Kunice near Słubice, Lubuskie: B+ (06.85.2008); **AD13** Maczków near Cybinka, Lubuskie: B+ (26.09.2006); **AD18** Bucze near Lubrza, Lubuskie: B+ (07.05.2010); **AD18** Lubrza, Lubuskie: B+ (18.05.2010); **AD18** Wilkowo near Świebodzin, Lubuskie: B+ (17.04.2007); **AD18** Zagaje near Lubrza, Lubuskie: B+ (22.09.2006); **AD19** Rzeczyca near Świebodzin, Lubuskie: B+, Cr (30.06.2011); **AD19** Wolimirzyce near Szczaniec, Lubuskie: B+ (16.04.2007); **AD24** Cybinka, Lubuskie: B+ (26.09.2006);

AD24 Drzeniów near Cybinka, Lubuskie: B+ (25.09.2006); **AD24** Sądów near Cybinka, Lubuskie: B+ (26.09.2006); **AD25** Bargów near Torzym, Lubuskie: B+ (26.09.2006); **AD26** Dobrosułów near Bytnica, Lubuskie: B+ (12.06.2010); **AD27** Gryżyna near Bytnica, Lubuskie: B+ (23.09.2006); **AD27** Mostki near Lubrza, Lubuskie: B+ (09.05.2010); AD28 Lubrza, Lubuskie: B+ (23.09.2006); **AD29** Jeziory near Świebodzin, Lubuskie: B+ (16.04.2007); **AD29** Rzeczyca near Świebodzin, Lubuskie: B+ (17.04.2007); **AD34** Bytomiec near Maszewo, Lubuskie: B+ (25.09.2006); **AD34** Rybaki near Maszewo, Lubuskie: B+ (25.09.2006); **AD35** Granice near Maszewo, Lubuskie: B+ (04.06.2010); **AD35** Skarbona near Maszewo, Lubuskie: B+ (25.09.2006); **AD36** Bytnica, Lubuskie: B+ (24.09.2006); **AD36** Łąkie near Skąpe, Lubuskie: B+ (09.05.2010); **AD38** Międzylesie near Skąpe, Lubuskie: B+ (09.05.2010); **AD39** Kalsk near Sulechów, Lubuskie: B+ (29.09.2011); **AD39** Kije near Sulechów, Lubuskie: B+ (01.05.2007); **AD44** Chlebowo near Gubin, Lubuskie: B+ (13.06.2010); **AD44** Drzeńsk Wielki near Gubin, Lubuskie: B+, Cr (14.06.2010); **AD44** Połęcko near Maszewo, Lubuskie: B+ (25.09.2006); **AD45** Chojna near Krosno Odrzańskie, Lubuskie: B+ (13.06.2010); **AD45** Wężyska near Krosno Odrzańskie, Lubuskie: B+ (13.06.2010); **AD46** Dąbie, Lubuskie: B+ (10.06.2010); **AD46** Nowy Zagór near Dąbie, Lubuskie: B+ (10.06.2010); **AD46** Stary Radruszec near Krosno Odrzańskie, Lubuskie: B+ (13.06.2010); **AD46** Stary Zagór, near Dąbie, Lubuskie: B+ (21.09.2008); **AD47** Szczawno near Dąbie, Lubuskie: B+ (10.06.2010); **AD48** Wysokie near Czerwieńsk, Lubuskie: B+ (09.06.2010); **AD49** Krępa near Zielona Góra, Lubuskie: B+ (25.08.2008); **AD53** Bieżyce near Gubin, Lubuskie: B+ (18.09.2008); **AD53** Gubin, Lubuskie: B+ (22.03.2014); **AD53** Gubinek near Gubin, Lubuskie: B+ (21.08.2014); **AD54** Czeklin near Bobrowice, Lubuskie: B+ (19.09.2008); **AD54** Kaniów near Gubin, Lubuskie: B+ (19.09.2008); **AD54** Pole, near Gubin, Lubuskie: B+ (19.09.2008); **AD54** Przyborowice near Gubin, Lubuskie: B+ (18.09.2008); **AD55** Przychów near Bobrowice, Lubuskie: B+ (21.09.2008); **AD55** Wełmice near Bobrowice, Lubuskie: B1.1 (26.03.2014); **AD56** Bobrowice, Lubuskie: B+ (03.04.2014); **AD56** Dęby near Bobrowice, Lubuskie: B1.1 (03.04.2014); **AD57** Drzonów near Świdnica, Lubuskie: B+ (02.04.2014); **AD57** Letnica near Świdnica, Lubuskie: B+ (02.04.2014); **AD57** Lipno near Świdnica, Lubuskie: B+, Cr (27.08.2008); **AD58** Świdnica, Lubuskie: B+ (27.08.2008); **AD63** Brody, Lubuskie: B+ (28.03.2014); **AD63** Jasienica near Brody, Lubuskie: B+ (24.03.2014); **AD63** Koło near Brody, Lubuskie: B+ (20.09.2008); **AD63** Sadzarzewice near Gubin, Lubuskie: B+ (20.09.2008); **AD63** Stargard Gubiński near Gubin, Lubuskie: B+ (18.09.2008); **AD63** Węgliny near Gubin, Lubuskie: B+ (20.09.2008); **AD63** Wielotów near Gubin, Lubuskie: B+ (20.09.2008); **AD63** Witaszkowo near Gubin, Lubuskie: B+ (19.09.2008); **AD64** Jałowice near Brody, Lubuskie: B+ (18.09.2008); **AD64** Laski near Brody, Lubuskie: B+ (18.09.2008); **AD64** Osiek near Lubsko, Lubuskie: B+ (15.09.2008); **AD64** Raszyn near Lubsko, Lubuskie: B1.1 (7.03.2014); **AD64** Starosiedle near Gubin, Lubuskie: B+ (18.09.2008); **AD65** Chocicz near Lubsko, Lubuskie: B+, Cr (21.09.2008); **AD65** Dłużek near Lubsko, Lubuskie: B1.1 (15.09.2008); **AD65** Lubsko, Lubuskie: B1.1 (15.09.2008); **AD65** Tymienice near Lubsko, Lubuskie: B+ (15.09.2008); **AD66** Łagoda near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B+ (03.04.2014); **AD67** Kaczeniec near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B+ (29.08.2008); **AD67** Koźla near Świdnica, Lubuskie: B+ (27.08.2008); **AD67** Podgórzyce near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B+ (31.08.2008); **AD67** Sobolice near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B+ (29.08.2008); **AD67** Sterków near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B+ (02.04.2014); **AD69** Czasław near Otyń, Lubuskie: B+ (26.08.2008); **AD69** Książ Śląski near Kożuchów, Lubuskie: B+ (26.08.2008); **AD69** Lubieszów near Nowa Sól, Lubuskie: B+ (26.08.2008); **AD69** Ługi near Otyń, Lubuskie: B+ (26.08.2008); **AD74** Grabów near Tuplice, Lubuskie: B+ (30.03.2014); **AD74** Jasionna near Jasień, Lubuskie: B+ (16.09.2008); **AD74** Jurzyn near Jasień, Lubuskie: B+ (01.04.2014); **AD74** Tuplice, Lubuskie: B+ (31.03.2014); **AD76** Kadłubia near Jasień, Lubuskie: B+ (22.09.2009); **AD77** Dobroszów Wielki near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B+, Cr (18.08.2009); **AD77** Dybów near Żagań, Lubuskie: B+ (14.08.2009); **AD77** Gorzupia near Żary, Lubuskie: B+ (14.09.2008); **AD77** Przybymierz near Nowogród Bobrzański, Lubus-

kie: B+ (18.08.2009); **AD77** Stanów near Brzeźnica, Lubuskie: B+ (14.09.2008); **AD78** Broniszów near Kożuchów, Lubuskie: + (17.08.2009); **AD78** Chotków near Brzeźnica, Lubuskie: B+ (14.09.2008); **AD78** Marcinów near Brzeźnica, Lubuskie: B+ (18.08.2009); **AD78** Skibice near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B+ (18.08.2009); **AD78** Wichów near Brzeźnica, Lubuskie: B+ (17.08.2009); **AD79** Kożuchów, Lubuskie: B+ (28.08.2008); **AD79** Leśniów Wlk. near Czerwieńsk, Lubuskie: B+ (27.08.2008); **AD79** Stypułów near Kożuchów, Lubuskie: B+ (14.09.2008); **AD85** Górka near Lipinki Łużyckie, Lubuskie: B+ (20.05.2009); **AD86** Żary, Lubuskie: B+ (24.09.2009); **AD87** Olszyniec near Żary, Lubuskie: B+ (04.04.2014); **AD87** Żagań, Lubuskie: B+ (14.04.2009); **AD88** Karczówka near Brzeźnica, Lubuskie: B+, Cr (09.04.2012); **AD89** Borów near Nowe Miasteczko, Lubuskie: B+ (09.09.2008); **AD94** Chudzowice near Trzebiel, Lubuskie: B+ (16.08.2009); **AD94** Dębinka near Trzebiel, Lubuskie: B+ (16.08.2009); **AD94** Jagłowice near Trzebiel, Lubuskie: B+ (16.08.2009); **AC96** Sulęcin, Lubuskie: B+ (11.09.2006); **AC97** Lubniewice, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **BC17** Dolaszewo near Szydłowo, Wielkopolskie: B+ (06.08.2011); **BC17** Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BC18** Brodna near Kaczory, Wielkopolskie: B+ (26.08.2010); **BC26** Kępa near Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (02.09.2011); **BC26** Kłoda near Szydłowo, Wielkopolskie: B+ (10.03.2015); **BC26** Łomnica-Młyn near Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (12.03.2015); **BC27** Byszki near Ujście, Wielkopolskie: B+ (23.08.2010); **BC27** Dolaszewo near Szydłowo, Wielkopolskie: B+ (13.03.2015); **BC27** Kotuń near Szydłowo, Wielkopolskie: B+ (10.03.2015); **BC27** Ługi Ujskie near Ujście, Wielkopolskie: B+ (07.09.2011); **BC27** Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BC28** Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BC28** Równopole near Kaczory, Wielkopolskie: B+, Cr (25.08.2010); **BC29** Miasteczko Krajeńskie, Miasteczko Krajeńskie, Wielkopolskie: B+ (24.09.2011); **BC35** Siedlisko near Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (11.05.2014); **BC36** Biała near Trzcianka, Wielkopolskie: B1.1 (12.05.2014); **BC35** Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (12.03.2015); **BC36** Radolin near Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (12.05.2014); **BC36** Radolinek near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (10.05.2014); **BC36** Romanowo Górne near Czarnków, Wielkopolskie: B1.1 (16.07.2006); **BC37** Nowa Wieś Ujska near Ujście, Wielkopolskie: B+ (01.05.2014); **BC37** Ujście, Wielkopolskie: B1.1 (01.05.2014); **BC37** Węglewo near Ujście, Wielkopolskie: B+ (08.05.2014); **BC38** Chodzież, Wielkopolskie: B+ (15.07.2006); **BC38** Chrustowo near Ujście, Wielkopolskie: B1.1 (01.05.2014); **BC38** Cisze near Chodzież, Wielkopolskie: B+ (21.05.2006); **BC38** Studzieniec near Chodzież, Wielkopolskie: B+ (01.05.2014); **BC39** Nałęcza near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (18.03.2015); **BC39** Strzelce near Chodzież, Wielkopolskie: B+ (19.09.2005); **BC42** Brzegi near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (05.09.2011); **BC42** Drawiny near Drezdenko, Lubuskie: B+ (08.05.2013); **BC42** Łokacz Wielki near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (08.05.2013); **BC43** Herbutowo near Wieleń, Wielkopolskie: B1.1 (09.03.2015); **BC43** Lubcz Mały near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (05.09.2011); **BC43** Wieleń, Wielkopolskie: B+, Cr (24.07.2006); **BC44** Folsztyn near Wieleń, Wielkopolskie: B+ (10.05.2014); **BC44** Nowe Dwory near Wieleń, Wielkopolskie: B1.1 (10.05.2014); **BC44** Zielonowo near Wieleń, Wielkopolskie: B+ (12.05.2014); **BC45** Gajewo near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (10.05.2014); **BC45** Jędrzejewo near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (10.05.2014); **BC45** Radosiew near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (04.09.2011); **BC45** Runowo near Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (21.05.2014); **BC46** Brzeźno near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (09.05.2014); **BC46** Kuźnica Czarnkowska near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (12.05.2014); **BC46** Romanowo Dolne near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (08.05.2014); **BC46** Zofiewo near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (09.05.2014); **BC47** Paliszewo near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (16.07.2006); **BC48** Ostrówki near Budzyń, Wielkopolskie: B+ (02.05.2014); **BC48** Stróżewice near Chodzież, Wielkopolskie: B+ (02.05.2014); **BC49** Adolfowo near Margonin, Wielkopolskie: B+ (02.05.2014); **BC49** Budzyń, Wielkopolskie: B1.1 (18.09.2005); **BC49** Podstolice near Budzyń, Wielkopolskie: B+ (19.05.2006); **BC49** Radwanki near Margonin, Wielkopolskie: B+ (02.05.2014); **BC50** Błotno near Zwierzyn, Lubuskie: B+ (07.05.2013); **BC50** Pławin near Stare Kurowo, Lubuskie: B+ (12.11.2011); **BC50** Przynotecko

near Stare Kurowo, Lubuskie: B+ (10.11.2011); **BC50** Trzebicz near Drezdenko, Lubuskie: B+ (06.05.2013); **BC50** Żółwin near Zwierzyn, Lubuskie: B+ (07.05.2013); **BC51** Drezdenko, Lubuskie: B+ (08.05.2013); **BC51** Kosin near Drezdenko, Lubuskie: B+ (11.05.2010); **BC51** Lipno-Tuczępy near Drezdenko, Lubuskie: B+ (10.08.2006); **BC51** Marzenin near Drezdenko, Lubuskie: B+ (10.04.2014); **BC51** Pełcza near Drezdenko Drawsko, Wielkopolskie: B+ (10.08.2006); **BC51** Stare Bielice near Drezdenko, Lubuskie: B+ (08.03.2015); **BC52** Chełst near Krzyż Wlkp. Drawsko, Wielkopolskie: B+ (10.08.2006); **BC52** Kamiennik near Krzyż Wlkp. Drawsko, Wielkopolskie: B+ (07.04.2010); **BC52** Nowe Bielice near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (07.09.2011); **BC54** Rosko near Wieleń, Wielkopolskie: B+ (07.04.2010); **BC54** Wrzeszczyna near Wieleń, Wielkopolskie: B+ (07.04.2010); **BC55** Kruteczek near Lubasz, Wielkopolskie: B+ (07.04.2010); **BC56** Białężyn near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (17.07.2006); **BC56** Jędrzejewo near Lubasz, Wielkopolskie: B1.1 (10.04.2010); **BC56** Lubasz, Wielkopolskie: B+ (07.04.2010); **BC58** Bukowiec near Budzyń, Wielkopolskie: B+ (16.09.2011); **BC58** Nowa Wieś Wyszyńska near Budzyń., Wielkopolskie: B+ (25.04.2006); **BC58** Ryczywół, Wielkopolskie: B+ (03.05.2014); **BC58** Tłukawy near Ryczywół, Wielkopolskie: B+ (25.09.2011); **BC58** Wyszynki near Budzyń, Wielkopolskie: B+ (25.04.2006); **BC58** Zawady near Ryczywół, Wielkopolskie: B+ (25.09.2011); **BC59** Brzekiniec near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+, Cr (02.09.2005); **BC59** Nowe Brzeźno near Budzyń, Wielkopolskie: B+ (02.09.2005); **BC60** Goszczanowiec near Drezdenko, Lubuskie: B+ (27.04.2010); **BC60** Gościm near Drezdenko, Lubuskie: B+ (15.04.2010); **BC61** Grotów near Drezdenko, Lubuskie: B+ (07.04.2010); **BC61** Lubiatów near Drezdenko, Lubuskie: B+ (26.04.2010); **BC62** Kwiejce near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (07.04.2010); **BC64** Chojno near Wronki, Wielkopolskie: B+ (25.07.2006); **BC65** Jasionna near Wronki, Wielkopolskie: B+ (07.04.2010); **BC68** Gościejewko near Ryczywół, Wielkopolskie: B+ (25.09.2011); **BC68** Jaracz near Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (23.04.2006); **BC68** Tarnowo near Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (23.04.2006); **BC69** Potuły near Wągrowiec, Wielkopolskie: B1.1 (07.05.2014); **BC69** Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (23.04.2014); **BC70** Nowe Dłusko near Przytoczna, Lubuskie: B+ (01.05.2010); **BC70** Wiejce near Skwierzyna, Wielkopolskie: B+ (14.08.2006); **BC71** Mierzyn near Międzychód, Wielkopolskie: B+ (28.04.2010); **BC71** Mokrzec near Międzychód, Wielkopolskie: B+ (28.04.2010); **BC73** Kaczlin near Sieraków, Wielkopolskie: B+ (06.08.2006); **BC73** Lutom near Sieraków, Wielkopolskie: B+ (04.08.2006); **BC73** Ryżyn near Chrzypsko Wielkie, Wielkopolskie: B+ (06.08.2006); **BC73** Tuchola near Sieraków, Wielkopolskie: B+ (04.05.2007); **BC74** Białcz near Chrzypsko Wielkie, Wielkopolskie: B+ (06.08.2006); **BC76** Jaryszewo near Obrzycko, Wielkopolskie: B+ (20.07.2006); **BC76** Piotrkówki near Szamotuły, Wielkopolskie: B+ (08.05.2007); **BC76** Szamotuły, Wielkopolskie: B+ (08.05.2007); **BC77** Kiszewo near Oborniki, Wielkopolskie: B+ (05.04.2010); **BC77** Nowołoskoniec near Oborniki, Wielkopolskie: B+ (06.04.2010); **BC77** Słonawy near Oborniki, Wielkopolskie: B+ (06.04.2010); **BC77** Uścikowo near Oborniki, Wielkopolskie: B+,Cr (15.09.2007); **BC78** Łukowo near Oborniki, Wielkopolskie: B+ (15.09.2007); **BC78** Oborniki, Wielkopolskie: B+ (15.09.2007); **BC79** Białęgi near Murowana Goślina, Wielkopolskie: B+ (21.04.2014); **BC79** Budziszewko near Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (22.04.2014); **BC79** Nienawiszcz near Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (22.04.2014); **BC79** Słomowo near Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (22.04.2014); **BC79** Stary Łoskoń near Murowana Goślina, Wielkopolskie: B+ (22.04.2014); **BC79** Studzieniec near Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (22.04.2014); **BC80** Zielomyśl near Pszczew, Lubuskie: B+ (16.08.2006); **BC81** Nowe Gorzycko near Pszczew, Lubuskie: B+ (02.05.2010); **BC81** Stare Gorzycko near Międzychód, Wielkopolskie: B+ (16.08.2006); **BC82** Kolno near Międzychód, Wielkopolskie: B+ (10.04.2010); **BC82** Mechnacz near Kwilcz, Wielkopolskie: B+ (07.08.2006); **BC84** Nojewo near Pniewy, Wielkopolskie: B+ (07.05.2007); **BC84** Psarki near Pniewy, Wielkopolskie: B+ (08.08.2006); **BC84** Rudki near Pniewy, Wielkopolskie: B+ (08.08.2006); **BC85** Buszewo near Pniewy, Wielkopolskie: B+ (02.09.2006); **BC85** Zajączkowo near Pniewy, Wielkopolskie: B+ (20.04.2010); **BC86** Sokółki Małe near

Kazimierz, Wielkopolskie: B+ (07.05.2007); **BC87** Cerekwica near Rakoniewice, Wielkopolskie: B+ (08.05.2007); **BC89** Murowana Goślina, Wielkopolskie: B+ (21.04.2014); **BC89** Złotoryjsko near Murowana Goślina, Wielkopolskie: B+ (16.09.2007); **BC91** Łowyń near Międzychód, Wielkopolskie: B+ (02.05.2010); **BC91** Stoki near Pszczew, Lubuskie: B+ (02.05.2010); **BC92** Błaki near Miedzichowo, Wielkopolskie: B+, Cr (04.09.2006); **BC93** Komorowice near Lwówek, Wielkopolskie: B+ (04.09.2006); **BC95** Niewierz near Duszniki, Wielkopolskie: B+ (02.09.2006); **BC97** Kobylniki Małe near Rokietnica, Wielkopolskie: B+ (03.06.2007); **BC98** Poznań-Morasko near Poznań, Wielkopolskie: B+ (03.06.2014); **BC98** Złotkowo near Suchy Las, Wielkopolskie: B+ (21.04.2014); **BC97** Kobylniki Małe near Rokietnica, Wielkopolskie: B+ (03.06.2007); **BC99** Owińska near Czerwonak, Wielkopolskie: B+ (04.05.2014); **BD00** Siecz near Trzciel, Lubuskie: B+ (07.09.2006); **BD01** Trzciel, Lubuskie: B+ (21.04.2010); **BD02** Łęczno near Miedzichowo, Wielkopolskie: B+ (05.09.2006); **BD03** Mała Lipka near Nowy Tomyśl, Wielkopolskie: B+ (05.09.2006); **BD04** Chraplewo near Kuślin, Wielkopolskie: B+ (26.05.2010); **BD04** Głuponia near Kuślin, Wielkopolskie: B+ (26.05.2010); **BD04** Kuślin, Wielkopolskie: B+ (03.09.2006); **BD04** Władysławowo near Lwówek, Wielkopolskie: B+ (03.09.2006); **BD05** Sędziny near Duszniki, Wielkopolskie: B+ (02.09.2006); **BD05** Śliwno near Kuślin, Wielkopolskie: B+ (26.05.2010); **BD06** Buk, Wielkopolskie: B+ (1.08.2006); **BD06** Buk, Wielkopolskie: B+ (31.08.2006); **BD06** Wierzeja near Duszniki, Wielkopolskie: B+ (05.09.2006); **BD07** Zakrzewo near Dopiewo, Wielkopolskie: B+ (01.06.2007); **BD08** Żarzyn near Sulęcin, Lubuskie: B+ (10.05.2010); **BD10** Brójce near Trzciel, Lubuskie: B+ (17.04.2007); **BD10** Lutol Suchy near Trzciel, Lubuskie: B+ (01.07.2011); **BD10** Rogoziniec near Zbąszynek, Lubuskie: B+ (17.04.2007); **BD13** Chojniki near Nowy Tomyśl, Wielkopolskie: B+ (02.05.2005); **BD13** Grubsko near Nowy Tomyśl, Wielkopolskie: B+ (02.05.2005); **BD14** Kąkolewo near Grodzisk Wlkp., Wielkopolskie: B+, C+ (01.05.2005); **BD20** Brudzewo near Szczaniec, Lubuskie: B+ (16.04.2007); **BD20** Koźminek near Szczaniec, Lubuskie: B+ (01.07.2011); **BD20** Przygubiel near Sulechów, Lubuskie: B+ (17.04.2007); **BD22** Stefanów near Zbąszyń, Wielkopolskie: B+ (02.05.2007); **BD23** Jabłonna near Rakoniewice, Wielkopolskie: B+ (13.04.2005); **BD24** Elżbieciny near Rakoniewice, Wielkopolskie: B+ (17.04.2005); **BD29** Radzewice near Mosina, Wielkopolskie: B+ (12.06.2005); **BD31** Kopanica near Siedlec, Wielkopolskie: B+ (18.04.2007); **BD33** Głodno near Rakoniewice, Wielkopolskie: B+ (17.04.2005); **BD33** Rostarzewo near Rakoniewice, Wielkopolskie: B+ (17.04.2005); **BD33** Stary Widzim near Wolsztyn, Wielkopolskie: B+ (19.04.2005); **BD35** Kotusz near Kamieniec, Wielkopolskie: B+ (13.11.2011); **BD36** Kiełczewo near Kościan, Wielkopolskie: B+ (08.11.2012); **BD37** Czempiń, Wielkopolskie: B+ (26.04.2005); **BD39** Dolsk, Wielkopolskie: B1.1 (14.06.2005); **BD40** Klenica near Bojadła, Lubuskie: B+ (13.09.2008); **BD40** Swarzynice near Trzebiechów, Lubuskie: B+ (30.04.2007); **BD40** Trzebiechów, Lubuskie: B+ (30.04.2007); **BD41** Bełcze near Bojadła, Lubuskie: B+ (13.09.2008); **BD42** Nowy Jaromierz near Kargowa, Lubuskie: B+ (29.04.2007); **BD43** Nowa Wieś near Przemęt, Wielkopolskie: B+ (07.05.2012); **BD50** Czarna near Zabór, Lubuskie: B1.1 (28.03.2012); **BD50** Łazy near Zabór, Lubuskie: B+ (28.03.2012); **BD50** Milsko near Zabór, Lubuskie: B+ (13.09.2008); **BD51** Pyrnik near Bojadła, Lubuskie: B+ (13.09.2008); **BD53** Śmieszkowo near Sława, Lubuskie: B+ (18.10.2011); **BD56** Goniembice near Lipno, Wielkopolskie: B+ (20.06.2006); **BD56** Żakowo near Lipno, Wielkopolskie: B+ (0.06.2006); **BD59** Przytok near Zabór, Lubuskie: B+ (14.04.2012); **BD60** Stany near Nowa Sól, Lubuskie: B+ (12.09.2008); **BD62** Krążkowo near Sława, Lubuskie: B+ (20.04.2012); **BD66** Popowo Wonieskie near Osieczna, Wielkopolskie: B+ (25.10.2011); **BD67** Rydzyna, Wielkopolskie: B+ (04.06.2005); **BD67** Tworzanice near Rydzyna, Wielkopolskie: B+ (04.06.2005); **BD70** Kiełcz near Nowa Sól, Lubuskie: B+ (09.09.2008); **BD70** Królikowice near Bytom Odrzański, Lubuskie: B+ (09.09.2008); **BD70** Nowe Żabno near Nowa Sól, Lubuskie: B+ (09.09.2008); **BD70** Sokołów near Kożuchów, Lubuskie: B+, Cr (02.04.2012); **BD71** Siedlisko, Lubuskie: B+ (10.09.2008); **BD71** Wierzbnice near Bytom Odrzański, Lubuskie: B+ (7.04.2012); **BD73** Krzepielów near Sława, Lubuskie: B+ (07.07.2005);

BD75 Brzeżany near Góra Śląska, Dolnośląskie: B+ (05.07.2005); **BD75** Chróścina near Góra Śl., Dolnośląskie: B+ (12.05.2012); **BD75** Łękanów near Niechlów, Dolnośląskie: B+ (06.07.2005); **BD76** Czernina near Góra, Dolnośląskie: B2.2 (04.06.2005); **BD76** Sułów near Góra Śląska, Dolnośląskie: B+ (04.07.2005); **BD77** Kłoda near Rydzyna, Wielkopolskie: B+ (17.05.2012); **BD78** Ziemlin near Krobia, Wielkopolskie: B+ (03.06.2005); **BD80** Mycielin, near Niegosławice, Lubuskie: B+ (08.04.2014); **BD80** Stara Jabłona near Niegosławice, Lubuskie: B+ (01.05.2014); **BD81** Gaworzyce, Dolnośląskie: B+ (29.08.2009); **BD81** Gostyń near Gaworzyce, Dolnośląskie: B+ (29.08.2009); **BD81** Korytów near Gaworzyce, Dolnośląskie: B+ (29.08.2009); **BD81** Koźlice near Gaworzyce, Dolnośląskie: B+ (29.08.2009); **BD81** Nowa Jabłona near Niegosławice, Lubuskie: B+ (22.08.2009); **BD81** Śrem near Gaworzyce, Dolnośląskie: B+ (28.04.2012); **BD82** Biechów near Głogów, Dolnośląskie: B+ (28.08.2009); **BD82** Dankowice near Żukowice, Dolnośląskie: B+ (29.08.2009); **BD82** Drożów near Radwanice, Dolnośląskie: B+, Cr (29.08.2009); **BD82** Kurowice near Jerzmanowa, Dolnośląskie: B1.1 (28.08.2009); **BD82** Nielubia near Żukowice, Dolnośląskie: B+ (29.08.2009); **BD82** Zabłocie near Żukowice, Dolnośląskie: B+ (29.08.2009); **BD82** Żukowice, Dolnośląskie: B+ (10.09.2008); **BD83** Bucze near Grębocice, Dolnośląskie: B+ (30.08.2009); **BD83** Turów near Głogów, Dolnośląskie: B+ (31.08.2009); **BD84** Bełcz Wlk. near Niechlów, Dolnośląskie B+ (02.09.2009); **BD84** Głobice near Niechlów, Dolnośląskie: B+ (02.09.2009); **BD84** Gołkowice near Pęcław, Dolnośląskie: B+ (25.04.2012); **BD84** Kotowice near Pęcław, Dolnośląskie: B+ (30.08.2009); **BD84** Wągroda near Niechlów, Dolnośląskie: B+ (02.09.2009); **BD85** Naratów near Niechlów, Dolnośląskie: B+ (13.05.2012); **BD85** Rogów Górowski near Góra Śląska, Dolnośląskie: B+ (02.07.2005); **BD85** Strumienna near Góra Śląska, Dolnośląskie: B+ (05.07.2005); **BD85** Szaszorowice near Niechlów, Dolnośląskie: B+ (04.07.2005); **BD85** Wroniniec near Niechlów, Dolnośląskie: B+ (13.05.2012); **BD86** Góra Śląska, Dolnośląskie: B+ (01.07.2005); **BD92** Gaiki near Jerzmanowa, Dolnośląskie: B1.1 (28.08.2009); **BD92** Jakubów near Radwanice, Dolnośląskie: B+ (28.08.2009); **BD92** Kaźmierzów near Polkowice, Dolnośląskie: B+, Cr (27.04.2012); **BD92** Moskorzyn near Polkowice, Dolnośląskie: B+ (26.08.2009); **BD93** Duża Wólka near Grębocice, Dolnośląskie: B+ (31.08.2009); **BD94** Kłębów near Rudna, Dolnośląskie: B+ (01.09.2009); **BD95** Chobieniek near Rudna, Dolnośląskie: B+ (02.09.2009); **BD95** Kurów Mały near Jerzmanowa, Dolnośląskie: B+ (31.08.2009); **BD95** Kwielice near Grębocice, Dolnośląskie: B+ (31.08.2009); **BD96** Psary near Jemielno, Dolnośląskie: B+ (03.09.2009); **BD97** Górka Wąsowska near Wąsosz, Dolnośląskie: B+ (01.07.2005); **BD97** Ługi near Wąsosz, Dolnośląskie: B+ (22.05.2012); **BD97** Płoski near Wąsosz, Dolnośląskie: B+ (03.09.2009); **BD98** Radziądz near Żmigród, Dolnośląskie: B+ (25.07.2010); **CC15** Kruszyniec near Siecinko, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (20.03.2015); **CC20** Białośliwie, Wielkopolskie: B+ (07.09.2011); **CC20** Helidorowo near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (19.03.2015); **CC20** Lipia Góra near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (15.05.2006); **CC20** Sokolec near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (15.05.2006); **CC21** Bąkowo Górne near Wyrzysk, Wielkopolskie: B+ (09.09.2011); **CC21** Osiek on the Noteć near Wyrzysk, Wielkopolskie: B+ (08.09.2011); **CC22** Kowalewko near Kcynia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (23.09.2011); **CC24** Rynarzewo near Szubin, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (06.05.2006); **CC24** Szkocja near Szubin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (07.05.2006); **CC25** Białe Błota, Kujawsko-Pomorskie: B+ (23.08.2008); **CC25** Przyłęki near Białe Błota, Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.08.2008); **CC27** Wypaleniska near Solec Kujawski, Kujawsko-Pomorskie: B+, Cr (19.08.2008); **CC30** Borowo near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (14.05.2006); **CC30** Borówki near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (15.05.2006); **CC30** Szamocin, Wielkopolskie: B+ (18.03.2015); **CC31** Nowa Wieś Notecka near Kcynia, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (14.05.2006); **CC32** Grocholin near Kcynia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.05.2014); **CC32** Iwno near Kcynia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.05.2014); **CC32** Kcynia, Kujawsko-Pomorskie B+ (03.09.2005); **CC32** Miąskowo near Kcynia, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (17.05.2014); **CC32** Stołężyn near Wapno, Wielkopolskie: B1.1 (17.05.2014); **CC33** Chodzież, Wielkopolskie: B+ (19.09.2005); **CC33** Słonawy near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (10.05.2006);

CC34 Kornelin near Szubin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (07.05.2006); **CC35** Małe Rudy near Szubin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (06.05.2006); **CC35** Władysławowo near Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B+ (06.05.2006); **CC36** Bydgoszcz, Kujawsko-Pomorskie: B+ (20.08.2008); **CC37** Solec Kujawski, Kujawsko-Pomorskie: B+ (18.08.2008); **CC40** Margonin, Wielkopolskie: B+ (04.09.205); **CC40** Margońska Wieś near Margonin, Wielkopolskie: B+ (04.09.205); **CC40** Oporzyn near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (02.09.2005); **CC41** Gołańcz near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (21.09.2013); **CC41** Laskownica Wlk. near Gołańcz, Wielkopolskie: B+ (30.08.2005); **CC41** Łekno near Wągrowiec, Wielkopolskie: B1.1 (26.04.2014); **CC41** Oleszno near Gołańcz, Wielkopolskie: B+ (16.05.2014); **CC43** Dziewierzewo near Kcynia, Kujawsko-Pomorskie B+ (17.05.2014); **CC43** Królikowo near Szubin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.09.2013); **CC44** Brzyskorzystew near Żnin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.09.2013); **CC44** Dąbrówka Słupska near Szubin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.09.2013); **CC44** Wawrzynki near Żnin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (14.09.2013); **CC45** Buszkowo near Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.09.2013); **CC45** Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B+, Cr (05.05.2006); **CC45** Nowe Dąbie near Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B+ (05.05.2006); **CC46** Lisewo Kościelne near Złotniki Kujawskie, Kujawsko-Pomorskie: B+ (21.08.2008); **CC46** Pęchowo near Złotniki Kujawskie, Kujawsko-Pomorskie: B+ (21.08.2008); **CC48** Glinno Wielkie near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.08.2008); **CC48** Jaszczółtowo near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.08.2008); **CC48** Osieczek near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+, Cr (17.08.2008); **CC48** Osiek near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.08.2008); **CC50** Bartodzieje near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (24.04.2014); **CC51** Kopaszyn near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (01.09.2005); **CC51** Werkowo near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (26.04.2014); **CC52** Niemczyn near Damasławek, Wielkopolskie: B+ (26.04.2014); **CC52** Wiśniewko near Damasławek, Wielkopolskie: B+ (25.04.2014); **CC53** Chrzanowo near Janowiec Wlkp., Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (22.05.2014); **CC54** Bożejewice near Żnin, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (22.05.2014); **CC54** Murczynek near Żnin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.09.2013); **CC55** Barcin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (09.05.2008); **CC55** Pturek near Barcin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (23.05.2014); **CC56** Dźwierzchno near Złotniki Kujawskie, Kujawsko-Pomorskie: B+ (13.09.2013); **CC56** Sadłogoszcz near Barcin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (09.05.2008); **CC59** Kijewo near Gniewkowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (18.07.2008); **CC59** Murzyńsko near Gniewkowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (19.07.2008); **CC59** Szpital near Gniewkowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (18.07.2008); **CC59** Wonorze near Dąbrowa Biskupia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (18.07.2008); **CC60** Runowo near Wągrowiec, Wielkopolskie: B1.1 (04.09.2005); **CC60** Runowskie near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (07.05.2014); **CC61** Sarbia near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (27.04.2014); **CC61** Wiela near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (23.08.2005); **CC61** Zbietka near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (23.08.2005); **CC62** Górka near Mieścisko, Wielkopolskie: B1.1 (21.05.2014); **CC62** Gruntowice near Damasławek, Wielkopolskie: B1.1 (26.04.2014); **CC63** Rogowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (19.05.2014); **CC63** Skórki near Rogowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.05.2014); **CC63** Szkółki near Rogowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (25.08.2005); **CC63** Wiewiórczyn near Rogowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.05.2014); **CC63** Zrazim near Janowiec Wlkp., Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (22.05.2014); **CC65** Laski Małe near Gąsawa, Kujawsko-Pomorskie: B+ (23.05.2014); **CC65** Mokre near Dąbrowa, Kujawsko-Pomorskie: B+ (12.09.2013);row **CC65** Obudno near Gąsawa, Kujawsko-Pomorskie: B+ (11.09.2013); **CC65** Sławoszewko near Dąbrowa, Kujawsko-Pomorskie: B+ (12.09.2013); **CC66** Mierucin near Dąbrowa, Kujawsko-Pomorskie: B+ (12.09.2013); **CC70** Grzybowo near Skoki, Wielkopolskie: B+ (24.04.2014); **CC70** Skoki, Wielkopolskie: B+ (24.08.2005); **CC70** Smolarki near Skoki, Wielkopolskie: B+ (24.08.2005); **CC71** Chociszewo near Skoki, Wielkopolskie: B+ (27.04.2014); **CC71** Kamieniec near Kłecko, Wielkopolskie: B+ (20.05.2014); **CC71** Popowo Kościelne near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (27.04.2014); **CC72** Jaroszewo I near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (14.05.2014); **CC72** Karniszewo near Mieleszyn, Wielkopolskie: B+ (19.08.2005); **CC72** Kłodzin near Mieścisko,

Wielkopolskie: B+ (22.08.2005); **CC72** Łopienno near Mieleszyn, Wielkopolskie: B+ (26.04.2014); **CC72** Mieleszyn, Wielkopolskie: B+ (19.05.2014); **CC72** Polska Wieś near Kłecko, Wielkopolskie: B1.1 (20.03.2015); **CC72** Świniary Dolne near Kłecko, Wielkopolskie: B+ (21.08.2005); **CC72** Ułanowo-Folwark near Kłecko, Wielkopolskie: B+ (26.04.2014); **CC73** Gącz near Janowiec Wlkp., Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (19.05.2014); **CC73** Popowo Tomkowe near Mieleszyn, Wielkopolskie: B+, Cr (19.05.2014); **CC73** Recz near Rogowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (21.05.2014); **CC74** Huta Palędzka near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (09.05.2008); **CC75** Chabsko near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (07.09.2013); **CC75** Chałupska near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.09.2013); **CC75** Niestronno near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.09.2013); **CC75** Padniewo near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.05.2008); **CC76** Dębina near Janikowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.10.2007); **CC76** Dębowo near Janikowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.10.2007); **CC76** Olsza near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (08.05.2008); **CC76** Strzelce Budowanie near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.10.2007); **CC76** Szczeglin near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (09.05.2008); **CC76** Wszedzień near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.09.2013); **CC78** Grodztwo near Kruszwica, Kujawsko-Pomorskie: B+ (14.07.2008); **CC80** Głęboczek near Murowana Goślina, Wielkopolskie: B+ (04.05.2014); **CC80** Karczewko near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (04.05.2014); **CC80** Rejowiec near Skoki, Wielkopolskie: B+ (17.08.2005); **CC80** Turostówko near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (04.05.2014); **CC81** Latalice near Pobiedziska, Wielkopolskie: B+, Cr (26.03.2015); **CC81** Rybno Wlk. near Kiszkowo, Wielkopolskie: B1.1 (20.05.2014); **CC81** Sroczyn near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (04.05.2014); **CC81** Turostowo near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (16.08.2005); **CC81** Węgorzewo near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (04.05.2014); **CC82** Strychowo near Łubowo, Wielkopolskie: B+ (19.08.2005); **CC82** Waliszewo near Kłecko, Wielkopolskie: B+ (18.08.2005); **CC83** Gniezno, Wielkopolskie: B+ (04.09.2013); **CC83** Goślinowo near Gniezno, Wielkopolskie: B+ (28.06.2008); **CC84** Dąbrowa near Trzemeszno, Wielkopolskie: B+ (11.05.2008); **CC84** Jastrzębowo near Trzemeszno, Wielkopolskie: B+ (08.09.2013); **CC85** Ganina near Gniezno, Wielkopolskie: B+ (11.05.2008); **CC85** Wasilewko near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (12.05.2008); **CC86** Kwieciszewo near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (11.10.2007); **CC90** Gorzkie Pole near Pobiedziska, Wielkopolskie: B+ (14.08.2008); **CC90** Jerzykowo near Pobiedziska, Wielkopolskie: B+ (14.08.2008); **CC90** Kołata near Pobiedziska, Wielkopolskie: B+ (13.08.2005); **CC90** Promienko near Pobiedziska, Wielkopolskie: B+ (12.08.2005); **CC90** Uzarzewo Huby near Swarzędz, Wielkopolskie: B+ (14.08.2008); **CC90** Uzarzewo near Swarzędz, Wielkopolskie: B+ (14.08.2008); **CC91** Gołunin near Pobiedziska, Wielkopolskie: B+ (11.08.2005); **CC91** Jerzyn near Pobiedziska, Wielkopolskie: B+ (13.08.2005); **CC91** Lednogóra near Łubowo, Wielkopolskie: B+ (19.08.2005); **CC91** Pobiedziska, Wielkopolskie: B+ (26.03.2013); **CC91** Wójtostwo near Pobiedziska, Wielkopolskie: B+ (11.08.2005); **CC92** Imielno near Łubowo, Wielkopolskie: B+ (08.08.2005); **CC92** Przyborowo near Łubowo, Wielkopolskie: B+ (08.08.2005); **CC92** Wierzyce near Łubowo, Wielkopolskie: B+ (08.08.2005); **CC93** Drachowo near Niechanowo, Wielkopolskie: B+ (10.08.2005); **CC93** Gębarzewo near Czerniejewo, Wielkopolskie: B+ (10.08.2005); **CC93** Mnichowo near Gniezno, Wielkopolskie: B+, Cr (10.08.2005); **CC93** Żydowo near Czerniejewo, Wielkopolskie: B+ (04.09.2013); **CC94** Witkowo, Wielkopolskie: B+ (05.09.2013); **CC96** Anastazewo near Powidz, Wielkopolskie: B+ (08.05.2008); **CC96** Myślątkowo near Orchowo, Wielkopolskie: B+ (08.05.2008); **CC96** Orchowo, Wielkopolskie: B+ (08.05.2008); **CC96** Orchówek near Orchowo, Wielkopolskie: B+ (13.06.2008); **CC96** Siedluchna near Orchowo, Wielkopolskie: B1 (06.09.2013); **CC97** Maślaki near Wilczyn, Wielkopolskie: B+ (13.10.2007); **CC98** Wandowo near Skulsk, Wielkopolskie: B+, Cr (08.10.2007); **CD00** Łowęcin near Swarzędz, Wielkopolskie: B+ (14.08.2008); **CD00** Sokolniki Gwiazdowskie near Swarzędz, Wielkopolskie: B+ (31.03.2015); **CD00** Swarzędz, Wielkopolskie: B+ (23.07.2010); **CD01** Glinka Duchowna near Kostrzyn Wlkp., Wielkopolskie: B+ (07.08.2005); **CD01** Glinka Szlachecka near Kostrzyn Wlkp., Wielkopolskie: B+ (14.08.2008); **CD01** Nekielka

near Nekla, Wielkopolskie: B+ (03.08.2005); **CD02** Barczyzna near Nekla, Wielkopolskie: B+ (04.08.2005); **CD02** Nekla, Wielkopolskie: B+ (05.08.2005); **CD03** Grzybowo near Września, Wielkopolskie: B+ (05.05.2013); **CD03** Sobiesiernie near Września, Wielkopolskie: B+ (04.09.2013); **CD05** Kochowo near Słupca, Wielkopolskie: B+ (13.06.2008); **CD05** Polanowo near Powidz, Wielkopolskie: B+ (13.06.2008); **CD07** Kaliska near Wilczyn, Wielkopolskie: B+ (13.10.2007); **CD09** Sompolno, Wielkopolskie: B+ (16.06.2008); **CD10** Kleszczewo, Wielkopolskie: B+ (11.06.2005); **CD10** Strumiany near Borek Wlkp., Wielkopolskie: B+ (13.06.2005); **CD10** Trzek near Kostrzyn Wlkp., Wielkopolskie: B+ (31.03.2015); **CD18** Izabelin near Kramsk, Wielkopolskie: B+ (21.05.2008); **CD19** Pąchów near Kramsk, Wielkopolskie: B+ (22.05.2008); **CD22** Miłosław, Wielkopolskie: B+ (12.05.2005); **CD24** Pyzdry, Wielkopolskie: B+ (12.05.2005); **CD25** Olchowo near Zagórów, Wielkopolskie: B+ (13.05.2005); **CD27** Stary Konin near Konin, Wielkopolskie: B+ (23.06.2012); **CD27** Węglewskie Holendry near Golina, Wielkopolskie: B+ (04.07.2008); **CD29** Tury near Kościelec, Wielkopolskie: B+ (08.06.2008); **CD31** Sulęcinek, near Krzykosy, Wielkopolskie: B1.1 (11.05.2005); **CD35** Michalinów Oleśnicki near Zagórów, Wielkopolskie: B+ (16.05.2005); **CD38** Tuliszków, Wielkopolskie: B+ (25.06.2015); **CD40** Książ Wlkp., Wielkopolskie: B+ (15.06.2005); **CD45** Orlina Duża near Gizałki, Wielkopolskie: B+ (14.05.2005); **CD46** Stare Grądy near Grodziec, Wielkopolskie: B+ (29.09.2007); **CD49** Turek, Wielkopolskie: B+ (28.09.2007); **CD50** Borek Wlkp., Wielkopolskie: B+ (13.06.2005); **CD51** Jaraczewo, Wielkopolskie: B1.1 (13.06.2005); **CD51** Łowęcice near Jaraczewo, Wielkopolskie: B+ (13.06.2005); **CD53** Wyszogotówek near Kotlin, Wielkopolskie: B+ (24.06.2008); **CD56** Stawiszyn, Wielkopolskie: B1.1 (26.05.2005); **CD57** Korzeniów near Mycielin, Wielkopolskie: B+ (26.05.2005); **CD57** Zbiersk near Stawiszyn, Wielkopolskie: B+ (26.05.2005); **CD58** Celestyny near Malanów, Wielkopolskie: B+ (24.09.2007); **CD58** Poroże near Malanów, Wielkopolskie: B+ (25.09.2007); **CD60** Pogorzela, Wielkopolskie: B+ (01.06.2005); **CD60** Siedmiorogów near Borek Wlkp., Wielkopolskie: B+ (01.06.2005); **CD63** Izbiczno near Dobrzyca, Wielkopolskie: B+ (21.04.2005); **CD63** Karminiec near Dobrzyca, Wielkopolskie: B+ (21.04.2005); **CD63** Trzebin near Dobrzyca, Wielkopolskie: B+ (21.04.2005); **CD64** Kowalew near Pleszew, Wielkopolskie: B2.2 (21.04.2005); **CD67** Aleksandrów near Ceków, Wielkopolskie: B+ (28.05.2005); **CD68** Kuźnica near Ceków, Wielkopolskie: B+ (25.09.2007); **CD70** Gumienice near Pogorzela, Wielkopolskie: B+ (01.06.2005); **CD72** Henryków near Rozdrażew, Wielkopolskie: B+ (05.06.2005); **CD73** Koźminiec near Dobrzyca, Wielkopolskie: B1.1 (12.04.2005); **CD74** Bieganin near Raszków, Wielkopolskie: B+ (07.05.2005); **CD78** Koźminek, Wielkopolskie: B+ (22.09.2007); **CD81** Dziewiąte near Zduny, Wielkopolskie: B+ (31.05.2005); **CD81** Kolęda near Zduny, Wielkopolskie: B+ (17.06.2005); **CD82** Krotoszyn, Wielkopolskie: B+ (30.05.2005); **CD83** Grabów near Ostrów Wlkp., Wielkopolskie: B+ (07.05.2005); **CD84** Ostrów Wlkp., Wielkopolskie: B+ (14.06.2005); **CD85** Latowice near Sieroszewice, Wielkopolskie: B+ (18.09.2007); **CD89** Błaszki, Łódzkie: B+ (19.09.2007); **CD91** Cieszków, Dolnośląskie: B+ (17.06.2005); **CD91** Grzebielin near Milicz, Dolnośląskie: B+ (20.06.2005); **CD92** Bartniki near Milicz, Dolnośląskie: B+ (19.06.2005); **CD92** Joachimówka near Milicz, Dolnośląskie: B+ (31.07.2010); **CD92** Kolęda near Milicz, Dolnośląskie: B+ (14.06.2005); **CD92** Latkowa near Milicz, Dolnośląskie: B+ (19.06.2005); **CD95** Kotłów near Mikstat, Wielkopolskie: B+ (06.08.2010); **CD96** Kalisz, Wielkopolskie: B+ (16.05.2008); **CD96** Ołobok near Sieroszewice, Wielkopolskie: B+ (19.09.2007); **CD98** Joanka near Szczytniki, Wielkopolskie: B+ (19.09.2007); **CE00** Postolin near Milicz, Dolnośląskie: B+ (27.07.2010); **CE00** Pracze near Milicz, Dolnośląskie: B+ (27.07.2010); **CE01** Dąbrowa near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (29.07.2010); **CE01** Duchowa near Milicz, Dolnośląskie: B+ (29.07.2010); **CE01** Grabownica near Milicz, Dolnośląskie: B+ (26.07.2010); **CE01** Milicz, Dolnośląskie: B+ (01.05.2014); **CE01** Wąbnice near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (29.07.2010); **CE02** Luboradów near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (31.07.2010); **CE03** Granowiec near Sośnie, Wielkopolskie: B+ (01.08.2010); **CE03** Janisławice near Sośnie, Wielkopolskie: B+ (01.08.2010); **CE04** Szklarka Przygodzicka near Ostrzeszów, Wielkopolskie:

B+ (07.08.2010); **CE05** Niedźwiedź near Ostrzeszów, Wielkopolskie: B+ (04.05.2011); **CE07** Grabów on the Prosna, Wielkopolskie: B+ (20.09.2007); **CE11** Brzostowo near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (30.07.2010); **CE11** Bukowice near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (22.07.2010); **CE11** Lędzina near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (26.04.2011); **CE11** Maleszów near Dobroszyce, Dolnośląskie: B+ (24.04.2011); **CE11** Miłochowice near Milicz, Dolnośląskie: B+ (25.07.2010); **CE11** Pierstnica near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (30.07.2010); **CE12** Moszyce near Twardogóra, Dolnośląskie: B+ (29.04.2011); **CE13** Chojnik near Sośnie, Wielkopolskie: B+ (07.08.2010); **CE13** Kraszów near Międzybórz, Dolnośląskie: B+ (09.08.2010); **CE13** Ligota Rybińska near Międzybórz, Dolnośląskie: B+ (08.08.2010); **CE13** Międzybórz, Dolnośląskie: B+ (08.08.2010); **CE14** Kobyla Góra, Wielkopolskie: B+ (09.08.2010); **CE14** Kuźnica Myślniewska near Kobyla Góra, Wielkopolskie: B+ (08.08.2010); **CE14** Marcinki near Kobyla Góra, Wielkopolskie: B+ (09.08.2010); **CE23** Dziesławice near Międzybórz, Dolnośląskie: B+ (02.08.2010); **CE26** Wieruszów, Łódzkie: B+ (10.08.2010); **CE92** Potasznia near Milicz, Dolnośląskie: B+ (23.04.2011); **CE92** Sulmierzyce, Wielkopolskie: B+ (28.07.2010); **CE93** Uciechów near Odolanów, Wielkopolskie: B+ (04.08.2010); **DC40** Brzoza near Wielka Nieszawka, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.07.2008); **DC51** Ciechocinek, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.07.2008); **DC51** Nowy Ciechocinek near Aleksandrów Kujawski, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.07.2008); **DC51** Raciążek, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.07.2008); **DC61** Kamieniec near Koneck, Kujawsko-Pomorskie: B+ (16.07.2008); **DC62** Stary Zbrachlin near Waganiec, Kujawsko-Pomorskie: B+ (20.06.2008); **DC80** Czarnocice near Bytoń, Kujawsko-Pomorskie: B+ (14.07.2008); **DC81** Łąkowa Wola near Brześć Kujawski, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.06.2008); **DD00** Zaryń near Wierzbinek, Wielkopolskie: B+ (16.06.2008); **DD01** Izbica Kujawska, Kujawsko-Pomorskie: B+ (16.06.2008); **DD01** Tymień near Izbica Kujawska, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.06.2008); **DD10** Borecznia Wlk. near Osiek Mały, Wielkopolskie: B+ (23.05.2008); **DD10** Lipiny near Sompolno, Wielkopolskie: B+ (23.05.2008); **DD11** Rysiny Kol. near Kłodawa, Wielkopolskie: B+ (27.07.2012); **DD20** Koło, Wielkopolskie: B+ (26.06.2015); **DD20** Osiek Wielki near Osiek Mały, Wielkopolskie: B+ (28.06.2008); **DD21** Zawady Nowe near Olszówki, Wielkopolskie: B+ (28.05.2008); **DD22** Kłodawa, Wielkopolskie: B+ (26.07.2012); **DD22** Smardzew near Grabów, Łódzkie: B+ (28.05.2008); **DD22** Zawadka near Olszówka, Wielkopolskie: B+ (25.07.2012); **DD30** Daniszew near Kościelec, Wielkopolskie: B+ (27.09.2007); **DD30** Łąka near Przytoka, Wielkopolskie: B+ (27.09.2007); **DD31** Dąbie, Wielkopolskie: B1.1 (23.06.2012); **DD31** Łusie near Dąbie, Wielkopolskie: B+ (26.05.2005); **DD31** Szczepanów near Olszówka, Wielkopolskie: B+ (26.05.2008); **DD32** Baranowiec near Dąbie, Wielkopolskie: B+ (28.05.2008); **DD40** Sarbice near Kościelec, Wielkopolskie: B+ (01.05.2014); **DD41** Dąbrowa near Uniejów, Łódzkie: B+ (27.05.2008); **DD41** Wielenin near Uniejów, Łódzkie: B+ (27.05.2008); **DD70** Warta, Łódzkie: B+ (22.09.2007).

Rosa canina L. × ***R. glauca*** Pourret (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
CD09 Sompolno, Wielkopolskie: B+ (16.06.2008).

Rosa canina L. × ***R. rubiginosa*** L. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BC69 Potuły near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (07.05.2014).

Rosa dumalis Bechst. (*leg. det. A. Czarna*, with few exceptions)
AC85 Dzierzążna near Krzeszyce, Lubuskie: B+ (10.09.2006); **AD35** Korczyców near Maszewo, Lubuskie: B+ (03.06.2010); **AD55** Wełmica near Bobrowice, Lubuskie: B1.1 (26.03.2014); **AD67** Koźla near Świdnica, Lubuskie: B+ (27.08.2008); **AD78** Chotków near Brzeźnica, Lubuskie: B+ (14.09.2008); **AD79** Stypułów near Kożuchów, Lubuskie: B+ (14.09.2008); **BC46** Zofiewo near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (09.05.2014); **BD70** Kiełcz near Nowa Sól, Lubuskie: B+ (09.09.2008); **BD81** Gostyń near Gaworzyce, Dolnośląskie: B+ (29.08.2009); **BD81**

Zimna Brzeźnica near Niegosławice, Lubuskie: B+ (22.08.2009); **CC46** Pęchowo near Złotniki Kujawskie, Kujawsko-Pomorskie: B+ (21.08.2008); **CC50** Bartodzieje near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (24.04.2014); **CC54** Bożejewice near Żnin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (14.05.2006). Miąskowo near Kcynia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (05.2014); **CC55** Barcin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (09.05.2008); **CC63** Zrazim near Janowiec Wlkp., Kujawsko-Pomorskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,*22.05.2014); **CC82** Strychowo near Łubowo, Wielkopolskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,*19.08.2005); **CC93** Drachowo near Niechanowo, Wielkopolskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,*10.08.2005); **CD02** Barczyzna near Nekla, Wielkopolskie: B+ (04.08.2005); **DD21** Nowa Zawadka near Olszówka, Wielkopolskie: B+ (25.07.2012).

Rosa inodora Fries (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
CC81 Rybno Wielkie near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (21.08.2005).

Rosa inodora Fries × ***R. rubiginosa*** L. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BD82 Kurowice near Jerzmanowa, Dolnośląskie: B1.1 (28.08.2009).

Rosa jundzillii Besser (*leg. det. A. Czarna*)
CC46 Pęchowo near Złotniki Kujawskie, Kujawsko-Pomorskie: B+ (21.08.2008).

Rosa rubiginosa L. (*leg. det. A. Czarna*, with few exceptions)
AC59 Górki Noteckie near Zwierzyn, Lubuskie: B1.1 (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,* 08.03.2015); **AC84** Słońsk, Lubuskie: B+ (29.05.2010); **AC97** Lubniewice, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **AD48** Wysokie near Czerwieńsk, Lubuskie: B+ (09.06.2010); **BC42** Brzegi near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (05.09.2011); **BC59** Brzekiniec near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (02.09.2005); **BC69** Potuły near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (07.05.2014); **BC82** Kolno near Międzychód, Wielkopolskie: B+ (10.04.2010); **BD76** Czernina near Góra, Dolnośląskie: B+ (04.06.2005); **BD95** Smolno near Jemielno, Dolnośląskie: B1.1 (03.09.2009); **BD98** Szymanowo near Rawicz, Wielkopolskie: B+ (29.06.2005); **CC45** Buszkowo near Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.09.2013); **CC63** Zrazim near Janowiec Wlkp., Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.05.2014); **CC70** Budziszewko near Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (28.08.2005); **CC72** Łopienno near Mieleszyn, Wielkopolskie: B+ (26.04.2014); **CC81** Rybno Wlk. near Kiszkowo, Wielkopolskie: B1.1 (20.05.2014); **CE01** Pracze near Milicz, Dolnośląskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,* 7.07.2010); **DC51** Raciążek, Kujawsko-Pomorskie: B + (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,* 15.07.2008).

Rosa rubiginosa × ***R. sherardii*** Davies (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BC26 Herbutowo near Wieleń, Wielkopolskie: B1.1 (09.03.2015).

Rosa sherardii Davies (*leg. det. A. Czarna*, with few exceptions)
AC53 Kostrzyn on the Oder, Lubuskie: B+ (04.03.2015); **AC77** Glinik near Deszczno, Lubuskie: B+ (11.05.2010); **AC84** Słońsk, Lubuskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,*13.09.2006); **AC89** Skrzynica near Skwierzyna, Lubuskie: B+ (28.04.2010); **AC96** Miechów near Sulęcin, Lubuskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,*10.09.2006); **AC97** Trzemeszno Lubuskie near Sulęcin, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **AD04** Rzepin, Lubuskie: B+ (14.09.2006); **AD44** Drzeńsk Wielki near Gubin, Lubuskie: B+ (14.06.2010); **AD45** Chojna near Krosno Odrzańskie, Lubuskie: B+ (13.06.2010); **AD54** Kaniów near Gubin, Lubuskie: B+ (19.09.2008); **AD55** Przychów near Bobrowice, Lubuskie: B+ (21.09.2008); **AD58** Świdnica, near Świdnica, Zielona Góra, Lubuskie: B+ (27.08.2008); **AD63** Jasienica near Brody, Lubuskie: B+ (20.09.2008); **AD64** Raszyn near Lubsko, Lubuskie: B1.1 (27.03.2014); **AD65** Tymienice near Lubsko, Lubuskie: B+ (*leg. A. Czarna,*

det. J. Zieliński, 26.03.2014); **AD74** Tuplice, Lubuskie: B+ (31.03.2014); **AD75** Golin near Jasień, Lubuskie: B1.1 (16.09.2008); **AD79** Leśniów Wielki near Czerwieńsk, Lubuskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,* 27.08.2008); **AD84** Tuplice, Lubuskie: B+ (31.03.2014); **BC26** Herbutowo near Wieleń, Wielkopolskie: B1.1 (09.03.2015); **BC26** Łomnica-Młyn near Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (12.03.2015); **BC42** Brzegi near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (05.09.2011); **BC43** Lubcz Mały near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (05.09.2011); **BC50** Przynotecko near Stare Kurowo, Lubuskie: B+ (07.05.2013); **BC51** Drezdenko, Lubuskie: B+ (15.04.2010); **BC58** Wyszynki near Budzyń, Wielkopolskie: B+ (25.04.2006); **BC60** Gościm near Drezdenko, Lubuskie: B+ (11.08.2006); **BC69** Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (23.04.2014); **BC76** Jaryszewo near Obrzycko, Wielkopolskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,*20.07.2006); **BC76** Piotrkówki near Szamotuły, Wielkopolskie: B+ (08.05.2007); **BC78** Łukowo near Oborniki, Wielkopolskie: B+ (15.09.2007); **BC78** Słonawy near Oborniki, Wielkopolskie: B+ (15.09.2007); **BD31** Kopanica near Siedlec, Wielkopolskie: B+ (18.04.2007); **BD53** Śmieszkowo near Sława, Lubuskie: B+ (18.10.2011); **BD67** Rydzyna, Wielkopolskie: B+ (04.06.2005); **BD76** Czernina near Góra, Dolnośląskie: B1.1 (04.06.2005); **CC44** Ciążkowo near Szubin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (03.05.2006); **CC44** Wawrzynki near Żnin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (04.05.2006); **CC45** Buszkowo near Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B+ (04.05.2006); **CC48** Jaszczołtowo near Rojewo, Wielkopolskie: B+ (15.08.2008); **CC50** Bartodzieje near Wągrowiec, Wielkopolskie: B1.1 (24.04.2014); **CC54** Wilczkowo near Żnin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (04.05.2006); **CC55** Barcin, Kujawsko-Pomorskie: B+ (09.05.2008); **CC59** Wonorze near Dąbrowa Biskupia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (18.07.2008); **CC61** Sarbia near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (27.04.2014); **CC71** Łęczno near Miedzichowo, Wielkopolskie: B+ (05.09.2006); **CC72** Jaroszewo I near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (14.05.2014); **CC73** Gącz near Janowiec Wlkp., Kujawsko-Pomorskie: B+ (25.08.2005); **CC73** Popowo Tomkowe near Mieleszyn, Wielkopolskie: B+ (22.05.2014); **CC76** Strzelce Budowanie near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.10.2007); **CC94** Witkowo, Wielkopolskie: B+ (05.09.2013); **CD07** Kaliska near Wilczyn, Wielkopolskie: B+ (13.10.2007); **CD18** Izabelin near Kramsk, Wielkopolskie: B+ (21.05.2008); **CD78** Koźminek, Wielkopolskie: B+ (22.09.2007); **CE03** Janisławice near Sośnie, Wielkopolskie: B+ (01.08.2010); **DD02** Cetty near Chodecz, Kujawsko-Pomorskie: B+ (18.06.2008); **DD10** Lipiny near Sompolno, Wielkopolskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,* 23.05.2008).

Rosa tomentosa Smith (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AD25 Bargów near Torzym, Lubuskie: B+ (26.09.2006).

Rosa villosa L. (*leg. det. A. Czarna*)
AC77 Rudnica near Krzeszyce, Lubuskie: B+ (20.09.2006); **AC94** Ośno Lubuskie, Lubuskie: B+ (12.09.2006); **BC50** Trzebicz near Drezdenko, Lubuskie: B+ (15.04.2010); **BC52** Chełst near Krzyż Wlkp. Drawsko, Wielkopolskie: B+ (10.08.2006); **BC58** Ryczywół, Wielkopolskie: B+ (22.09.2011); **CC25** Białe Błota, Kujawsko-Pomorskie: B+ (23.08.2008).

Rosa zalana Wiesb. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
CD83 Grabów near Ostrów Wlkp., Wielkopolskie: B+ (07.05.2005).

LIST OF ALIEN TAXA OF THE GENUS *ROSA*

Rosa xalba L. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AC53 Kostrzyn on the Oder, Lubuskie: B1.1 (04.03.2015); **AD03** Lisów near Słubice, Lubuskie: B+ (31.05.2010); **AD25** Gądków Wielki near Torzym, Lubuskie: B+ (02.06.2010); **BC17** Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BC36** Biała near Trzcianka, Wielkopolskie: B1.1 (12.05.2014); **BC38** Karolinka near Margonin, Wielkopolskie: B1.1 (16.05.2014); **BC38** Nietusz-

kowo near Chodzież, Wielkopolskie: B1.1 (19.09.2005); **BC60** Gościm near Drezdenko, Lubuskie: B+ (11.08.2006); **BD76** Sułów near Góra, Dolnośląskie: B+ (04.07.2005); **BD95** Kurów Mały near Jerzmanowa, Dolnośląskie: B+ (31.08.2009); **CC20** Sokolec near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (15.05.2006); **CC45** Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (05.05.2006); **CC61** Wiela near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (23.08.2005); **CC81** Turostowo near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (16.08.2005); **CD27** Konin, Wielkopolskie: B+ (23.06.2012); **CD51** Jaraczewo, Wielkopolskie: B1.1 (13.06.2005); **CD76** Kalisz, Wielkopolskie: B+ (27.08.2005); **DD22** Stara Zawadka near Olszówka, Wielkopolskie: B+ (25.07.2015).

Rosa blanda Ait. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BD08 Poznań-Górczyn, Wielkopolskie: B1.1 (26.07.2014); **CD24** Pyzdry, Wielkopolskie: B1.1 (12.05.2005).

Rosa xcentifolia L. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AD26 Dobrosułów near Bytnica, Lubuskie: B+ (12.06.2010); **BC17** Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BC39** Strzelce near Chodzież, Wielkopolskie: B+ (19.09.2005); **BD76** Sułów near Góra, Dolnośląskie: B1.1 (04.07.2005); **CC59** Wonorze near Dąbrowa Biskupia, Kujawsko-Pomorskie: B + (18.07.2008); **CD10** Strumiany near Borek Wlkp., Wielkopolskie: B1.1 (13.06.2005); **DD20** Koło, Wielkopolskie: B+ (26.06.2012).

Rosa xdamascena Mill. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AC69 Jastrzębnik near Santok, Lubuskie: B+ (15.04.2010); **AD64** Osiek near Lubsko, Lubuskie: B+ (15.09.2008); **AD87** Żagań, Lubuskie: B+ (14.04.2009); **BC17** Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BD82** Żukowice, Dolnośląskie: B+ (10.09.2008); **CE02** Luboradów near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (31.07.2010).

Rosa foetida J. Herrmann (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BD98 Szymanowo near Rawicz, Wielkopolskie: B+ (26.05.2012); **DD22** Smardzew near Grabów, Łódzkie: B1.1 (28.05.2008).

Rosa foliolosa Nutt. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
CD76 Kalisz, Wielkopolskie: B1.1 (16.05.2008).

Rosa xfrancofourtana Muenchh. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AC67 Osiedle Poznańskie near Deszczno, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **AC74** Kłopotowo near Witnica, Lubuskie: B1.1 (10.09.2006); **AC75** Przemysław near Krzeszyce, Lubuskie: B1.1 (29.05.2010); **AC77** Prądocin near Deszczno, Lubuskie: B2.2 (21.09.2006); **AC85** Dzierzążna near Krzeszyce, Lubuskie: B2.1 (10.09.2006); **AC85** Lemierzyce near Słońsk, Lubuskie: B+ (10.09.2006); **AD64** Jałowice near Brody, Lubuskie: B+ (18.09.2008); **AD65** Chocicz near Lubsko, Lubuskie: B1.1 (21.09.2008); **AD67** Podgórzyce near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B1.1 (31.08.2008); **AD78** Broniszów near Kożuchów, Lubuskie: B+ (17.08.2009); **BC27** Byszki near Ujście, Wielkopolskie: B+ (23.08.2010); **BC38** Karolinka near Margonin, Wielkopolskie: B1.1 (16.05.2014); **BC38** Milicz near Chodzież, Wielkopolskie: B+ (01.05.2014); **BC38** Studzieniec near Chodzież, Wielkopolskie: B+ (01.05.2014); **BC39** Nałęcza near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (18.03.2015); **BC39** Strzelęcin near Chodzież, Wielkopolskie: B1.1 (02.05.2014); **BC47** Paliszewo near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (16.07.2006); **BC48** Stróżewo near Chodzież, Wielkopolskie: B2.2 (20.05.2006); **BC48** Wyszyna near Władysławów, Wielkopolskie: B+ (03.05.2014); **BC51** Pełcza near Drezdenko, Lubuskie: B1.1 (10.08.2006); **BC79** Budziszewko near Rogoźno Wlkp., Wielkopolskie: B+ (22.04.2014); **BC79** Stary Łoskoń near Murowana Goślina, Wielkopolskie:

B+ (22.04.2014); **BC89** Złotoryjsko near Murowana Goślina, Wielkopolskie: B1.1 (16.09.2007); **BC99** Owińska near Czerwonak, Wielkopolskie: B+ (04.05.2014); **BD07** Zakrzewo near Dopiewo, Wielkopolskie: B+ (01.06.2007); **BD31** Kopanica near Siedlec, Wielkopolskie: B+ (18.04.2007); **BD40** Drążeń near Krzymów, Wielkopolskie: B1.1 (24.04.2007); **BD56** Goniembice near Lipno, Wielkopolskie: B1.1 (20.06.2006); **BD70** Nowe Żabno near Nowa Sól, Lubuskie: B+ (09.09.2008); **BD72** Kotla, Dolnośląskie: B+ (20.04.2012); **BD76** Czernina Górna near Góra, Dolnośląskie: B+ (16.05.2012); **BD82** Kurowice near Jerzmanowa, Dolnośląkie: B1.1 (28.08.2009); **BD82** Nielubia near Żukowice, Dolnośląskie: B1.1 (29.08.2009); **BD85** Strumienne near Góra, Dolnośląskie: B1.1 (05.07.2005); **BD94** Kłębów near Rudna, Dolnośląskie: B2.2 (01.09.2009); **BD95** Chobieniek near Rudna, Dolnośląskie: B+ (02.09.2009); **BD98** Radziądz near Żmigród, Dolnośląskie: B+ (25.07.2010); **CC21** Osiek on the Noteć near Wyrzysk, Wielkopolskie: B1.1 (08.09.2011); **CC27** Wypaleniska near Solec Kujawski, Kujawsko-Pomorskie: B+ (19.08.2008); **CC30** Borowo near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (14.05.2006); **CC30** Borówki near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (15.05.2006); **CC30** Szamocin, Wielkopolskie: B+ (14.05.2006); **CC31** Nowa Wieś Notecka near Kcynia, Wielkopolskie: B1.1 (14.05.2006); **CC33** Słonawy near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (10.05.2006); **CC35** Władysławowo near Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B+ (06.05.2006); **CC59** Wonorze near Dąbrowa Biskupia, Kujawsko-Pomorskie: B2.2 (18.07.2008); **CC60** Runowo near Wągrowiec, Wielkopolskie: B+ (04.09.2005); **CC62** Gruntowice near Damasławek, Wielkopolskie: B1.1 (26.04.2014); **CC63** Zrazim near Janowiec Wlkp., Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.05.2014); **CC70** Smolarki near Skoki, Wielkopolskie: B+ (24.08.2005); **CC73** Gącz near Janowiec Wlkp., Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (25.08.2005); **CC76** Olsza near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (08.05.2008); **CC81** Rybno Wielkie near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (21.08.2005); **CC90** Promienko near Pobiedziska, Wielkopolskie: B1.1 (12.08.2005); **CD02** Nekla, Wielkopolskie: B1.1 (05.08.2005); **CD09** Zakrzewek near Sompolno, Wielkopolskie: B+ (15.06.2008); **CD24** Pyzdry, Wielkopolskie: B+ (12.05.2005); **CD27** Konin, Wielkopolskie: B+ (23.06.2012); **CD68** Kuźnica near Ceków, Wielkopolskie: B1.1 (25.09.2007); **CE02** Luboradów near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (31.07.2010); **CE12** Moszyce near Twardogóra, Dolnośląskie: B1.1 (29.04.2011); **DC61** Kamieniec near Koneck, Kujawsko-Pomorskie: B+ (16.07.2008); **DC90** Bycz near Piotrków Kujawski, Kujawsko-Pomorskie: B+ (14.06.2008); **DD00** Marcinkowo near Sompolno, Wielkopolskie: B+ (15.06.2008); **DD10** Babiak, Wielkopolskie: B+ (15.06.2008); **DD10** Kiejsze near Babiak, Wielkopolskie: B+ (27.07.2012); **DD10** Siedliska near Sompolno, Wielkopolskie: B+ (15.06.2008); **DD21** Nowa Zawadka near Olszówka, Wielkopolskie: B+ (25.07.2012); **DD22** Stara Zawadka near Olszówka, Wielkopolskie: B+ (25.07.2012); **DD40** Sarbice near Kościelec, Wielkopolskie: B1.1 (01.05.2014); **DD41** Dąbrowa near Uniejów, Łódzkie: B+ (27.05.2008).

Rosa gallica L. '**Plena'** (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)

AC54 Ownice near Słońsk, Lubuskie: B1.1 (20.09.2006); **AC89** Twierdzielewo near Przytoczna, Lubuskie: B1.1 (08.09.2006); **AC95** Radachów near Ośno Lubelskie, Lubuskie: B+ (19.06.2006); **AC96** Miechów near Sulęcin, Lubuskie: B1.1 (10.09.2006); **AC96** Ostrów near Sulęcin, Lubuskie: B+ (27.05.2010); **AC99** Kolsko, Lubuskie: B+ (05.05.2010); **AD28** Lubrza, Lubuskie: B+ (23.09.2006); **AD35** Skarbona near Maszewo, Lubuskie: B+ (25.09.2006); **AD45** Chojna near Krosno Odrzańskie, Lubuskie: B+ (13.06.2010); **AD46** Marcinowice near Krosno Odrzańskie, Lubuskie: B+ (21.09.2006); **AD53** Bieżyce near Gubin, Lubuskie: B+ (19.09.2008); **AD57** Drzonów near Świdnica, Lubuskie: B+ (27.08.2008); **AD57** Lipno near Świdnica, Lubuskie: B1.1 (27.08.2008); **AD67** Kaczeniec near Nowogród Bobrzański, Lubuskie: B1.1 (29.08.2008); **AD69** Czasław near Otyń, Lubuskie: B+ (26.08.2008); **AD75** Golin near Jasień, Lubuskie: B1.1 (16.09.2008); **AD78** Broniszów near Kożuchów, Lubuskie: B1.1 (17.08.2009); **AD85** Górka near Lipinki Łużyckie, Lubuskie: B1.1 (20.05.2009); **AD87** Żagań, Lubuskie: B+ (14.04.2009r **BC17** Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BC18** Brodna near Kaczory, Wielkopolskie: B+ (26.08.2010); **BC27** Piła, Wielko-

polskie: B+ (29.04.2014); **BC28** Kaczory, Wielkopolskie: B1+ (30.04.2014); **BC28** Piła-Leszków, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BC36** Romanowo Górne near Czarnków, Wielkopolskie: B1.1 (16.07.2006); **BC38** Milicz near Chodzież, Wielkopolskie: B1.1 (01.05.2014); **BC39** Strzelce near Chodzież, Wielkopolskie: B1.1 (19.09.2005); **BC44** Folsztyn near Wieleń, Wielkopolskie: B1.1 (10.05.2014); **BC46** Romanowo Dolne near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (08.05.2014); **BC49** Adolfowo near Margonin, Wielkopolskie: B+ (02.05.2014); **BC54** Rosko near Wieleń, Wielkopolskie: B1.1 (07.04.2010); **BC59** Brzekiniec near Budzyń, Wielkopolskie: B+ (02.09.2005); **BC59** Nowe Brzeźno near Budzyń, Wielkopolskie: B1.1 (02.09.2005); **BC60** Gościm near Drezdenko, Lubuskie: B+ (11.08.2006); **BC70** Krobielewko near Skwierzyna, Lubuskie: B+ (28.04.2010); **BC73** Kaczlin near Sieraków, Wielkopolskie: B1.1 (06.08.2006); **BC76** Jaryszewo near Obrzycko, Wielkopolskie: B2.2 (20.07.2006); **BC80** Zielomyśl near Pszczew, Lubuskie: B+ (16.08.2006); **BC84** Psarki near Pniewy, Wielkopolskie: B1.1 (08.08.2006); **BC91** Stoki near Pszczew, Lubuskie: B+ (02.05.2010);); **BD00** Siercz near Trzciel, Lubuskie: B1.1 (07.09.2006); **BD04** Jastrzębnik near Opalenica, Wielkopolskie: B+ (20.05.2010); **BD06** Buk, Wielkopolskie: B1.1 (31.08.2006); **BD41** Bełcze near Bojadła, Lubuskie: B+ (13.09.2008); **BD42** Nowy Jaromierz near Kargowa, Lubuskie: B+ (29.04.2007); **BD43** Nowa Wieś near Przemęt, Wielkopolskie: B1.1 (07.05.2012); **BD76** Sułków near Góra, Dolnośląskie: B+ (16.05.2012); **BD84** Bełcz Wielki near Niechlów, Dolnośląskie: B+ (02.09.2009); **BD85** Strumienne near Góra, Dolnośląskie: B1.1 (05.07.2005); **CC25** Białe Błota, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (23.08.2008); **CC41** Laskownica Wielka near Gołańcz, Wielkopolskie: B1.1 (30.08.2005); **CC45** Nowe Dąbie near Łabiszyn, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (05.05.2006); **CC48** Jaszczołtowo near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (15.08.2008); **CC59** Wonorze near Dąbrowa Biskupia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (18.07.2008); **CC61** Sarbia near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (29.08.2005); **CC72** Jaroszewo near Mieścisko, Wielkopolskie: B+ (14.05.2014); **CC72** Polska Wieś near Kłecko, Wielkopolskie: B1.1 (21.08.2005); **CC72** Ułanowo-Folwark near Kłecko, Wielkopolskie: B1.1 (26.04.2014); **CC76** Dębina near Janikowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.10.2007); **CC81** Rybno Wielkie near Kiszkowo, Wielkopolskie: B+ (21.08.2005); **CC81** Turostowo near Kiszkowo, Wielkopolskie: B1.1 (16.08.2005); **CC82** Strychowo near Łubowo, Wielkopolskie: B1.1 (19.08.2005); **CC92** Imielno near Łubowo, Wielkopolskie: B1.1 (08.08.2005); **CC92** Przyborowo near Łubowo, Wielkopolskie: B1.1 (08.08.2005); **CD00** Łowęcin near Swarzędz, Wielkopolskie: B1.1 (14.08.2008); **CD02** Barczyzna near Nekla, Wielkopolskie: B1.1 (04.08.2005); **CD51** Łowęcice near Jaraczewo, Wielkopolskie: B+ (13.06.2005); **CD78** Koźminek, Wielkopolskie: B1.1 (22.09.2007); **CD85** Latowice near Sieroszewice, Wielkopolskie: B1.1 (18.09.2007); **CD95** Kotłów near Mikstat, Wielkopolskie: B+ (06.08.2010); **CD96** Ołobok near Sieroszewice, Wielkopolskie: B+ (19.09.2007); **CE02** Luboradów near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (31.07.2010); **CE07** Grabów on the Prosna, Wielkopolskie: B+ (20.09.2007); **CE92** Sulmierzyce, Wielkopolskie: B1.1 (28.07.2010); **DC51** Nowy Ciechocinek near Aleksandrów Kujawski, Kujawsko-Pomorskie: B2.2 (15.07.2008); **DC61** Kamieniec near Koneck, Kujawsko-Pomorskie: B+ (16.07.2008); **DD02** Przysypka near Chodecz, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (18.06.2008); **DD22** Zawadka near Olszówka, Wielkopolskie: B1.1 (25.07.2012).

Rosa gallica* × *R. dumalis (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BC17 Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014).

Rosa glauca Pourret (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
CD09 Sompolno, Wielkopolskie: B+ (16.06.2008).

Rosa gorenkensis Besser (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AC96 Sulęcin, Lubuskie: B+ (11.09.2006); **AD58** Świdnica, Lubuskie: B+ (27.08.2008); **CE11** Brzostowo near Krośnice, Dolnośląskie: B+ (30.07.2010); **CE14** Kobyla Góra, Wielkopolskie: B+ (09.08.2010).

Rosa majalis J. Herrmann '**Foecundissima'** (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*, with exceptions)

AC69 Jastrzębnik near Santok, Wielkopolskie: B1.1 (15.04.2010); **AD15** Lubin near Torzym, Lubuskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 02.06.2010); **AD26** Dobrosułów near Bytnica, Lubuskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 12.06.2010); **AD36** Bytnica, Lubuskie: B1.1 (24.09.2006); **AD55** Wełmica near Bobrowice, Lubuskie: B1.1 (*leg. det. A. Czarna,* 26.03.2014); **AD58** Świdnica, Lubuskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 18.04.2012); **AD89** Stara Kopernia near Żagań, Lubuskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 20.08.2009); **BC28** Morzewo near Kaczory, Wielkopolskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 30.04.2014); **BC28** Piła-Leszków, Wielkopolskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 29.04.2014); **BC29** Rzadkowo near Kaczory, Wielkopolskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 25.08.2010); **BC37** Nowa Wieś Ujska near Ujście, Wielkopolskie: B1.1 (*leg. det. A. Czarna,* 01.05.2014); **BC39** Nałęcza near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (16.05.2006); **BC39** Strzelce near Chodzież, Wielkopolskie: B2.1 (02.05.2014); **BC42** Łokacz Wielki near Krzyż Wlkp., Wielkopolskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 08.05.2013); **BC45** Runowo near Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 21.05.2014); **BC49** Radwanki near Margonin, Wielkopolskie: B+ (02.05.2014); **BC77** Słonawy near Oborniki, Wielkopolskie: B1.1 (*leg. det. A. Czarna,* 15.09.2007); **BD22** Stefanów near Zbąszyń, Wielkopolskie: B1.1 (02.05.2007); **BD31** Kopanica near Siedlec, Wielkopolskie: B1.1 (18.04.2007); **BC71** Mierzyn near Międzychód, Wielkopolskie: B1.1 (28.04.2010); **BD70** Kiełcz near Nowa Sól, Lubuskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 09.09.2008); **BD76** Sułów near Góra, Dolnośląskie: B1.1 (04.07.2005); **BD78** Dzięczyna near Poniec, Wielkopolskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 17.05.2012); **CD08** Szyszyńskie Holendry near Ślesin, Wielkopolskie: B+ (08.10.2007); **CC20** Lipia Góra near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (15.05.2006); **CC27** Wypaleniska near Solec Kujawski, Kujawsko-Pomorskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,*, 19.08.2008); **CC36** Prądocin near Nowa Wieś Wielka, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (12.05.2010); **CC40** Margonin, Wielkopolskie: B+ (04.09.205); **CC56** Szadłogoszcz near Barcin, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (09.05.2008); **CC59** Kijewo near Gniewkowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 18.07.2008); **CC60** Runowo near Wągrowiec, Wielkopolskie: B1.1 (04.09.2005); **CC64** Łaziska near Rogowo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (26.08.2005); **CC65** Parlin near Dąbrowa, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.05.2008); **CC65** Słaboszewko near Dąbrowa, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.05.2008); **CC69** Dąbrowa Biskupia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 18.07.2008); **CC69** Konary near Dąbrowa Biskupia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 18.07.2008); **CC75** Chabsko near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (11.05.2008); **CC75** Niestronno near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (11.05.2008); **CC76** Wszedzień near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (10.05.2008); **CC81** Turostowo near Kiszkowo, Wielkopolskie: B1.1 (16.08.2005); **BE08** Prusice, Dolnośląskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 08.09.2009); **CC92** Wierzyce near Łubowo, Wielkopolskie: B2.2 (08.08.2005); **CD00** Łowęcin near Swarzędz, Wielkopolskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 14.08.2008); **CD10** Kleszczewo, Wielkopolskie (*leg. det. A. Czarna,* 11.06.2005); **CD30** Gumienice near Pogorzela, Wielkopolskie: B1.1 (01.06.2005); **CD35** Michalinów Oleśnicki near Zagórów, Wielkopolskie: B+ (16.05.2005); **CD46** Stare Grądy near Grodziec, Wielkopolskie: B1.1 (29.09.2007); **CD46** Wielołęka, near Grodziec, Wielkopolskie: B+ (29.09.2007); **CD50** Borek Wlkp., Wielkopolskie: B+ (13.06.2005); **CC84** Dąbrowa near Trzemeszno, Wielkopolskie: B2.2 (*leg. det. A. Czarna,* 11.05.2008); **CD90** Ludwikowo near Bytoń, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (*leg. det. A. Czarna,* 14.06.2008); **CE13** Ligota Rybińska near Międzybórz, Dolnośląskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 08.08.2010); **DC40** Brzoza near Wielka Nieszawka, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (*leg. det. A. Czarna,* 18.07.2008); **DD02** Cetty near Chodecz, Kujawsko-Pomorskie: B+ (*leg. det. A. Czarna,* 18.06.2008); **DD30** Daniszew near Kościelec, Wielkopolskie: B1.1 (27.09.2007).

Rosa multiflora Thunb. (*leg. det. A. Czarna*)

AD47 Leśniów Wlk. near Czerwieńsk, Lubuskie: B+ (27.08.2008); **BC51** Drezdenko, Lubuskie: B+ (02.10.2013); **BD95** Kwielice near Grębocice, Dolnośląskie: B+ (31.08.2009); **CD49** Turek, Wielkopolskie: B+ (28.09.2007).

Rosa palustris Marshall (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AD65 Chocicz near Lubsko, Lubuskie: B+ (03.04.2014).

***Rosa* 'Poznań'** (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BD08 Poznań, Wielkopolskie: B+ (30.10.2013).

Rosa rugosa Thunb. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AD42 Piaski, Lubuskie: B+ (27.08.2012); **AD65** Chocicz near Lubsko, Lubuskie: B+ (21.09.2008); **AD86** Kadłubia near Żary, Lubuskie: B+ (24.09.2009); **BC17** Piła, Wielkopolskie: B+ (24.08.2010); **BC27** Ługi Ujskie near Ujście, Wielkopolskie: B+ (07.09.2011); **BC27** Piła, Wielkopolskie: B+ (29.04.2014); **BC46** Bukowiec near Czarnków, Wielkopolskie: B+ (04.09.2011); **BC76** Szamotuły, Wielkopolskie: B+ (08.05.2007); **BD56** Żakowo near Lipno, Wielkopolskie: B1.1 (20.06.2006); **CC27** Bydgoszcz-Fordon, Kujawsko-Pomorskie, B+ (21.03.2015); **CC48** Glinno Wlk. near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.08.2008); **CC48** Jaszczołtowo near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.08.2008); **CD49** Turek, Wielkopolskie: B+ (28.09.2007); **CE01** Milicz, Dolnośląskie: B+ (17.06.2005).

Rosa rugosa Thunb. × ***R. davurica*** Pall. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BC50 Błotno near Zwierzyn, Lubuskie: B+ (07.05.2013).

Rosa rugosa Thunb. × ***R. majalis*** (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BC17 Piła, Wielkopolskie: B+ (24.08.2010); **BC51** Pełcza near Drawsko, Wielkopolskie: B+ (10.08.2006).

Rosa xrugotida Darthuis (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
BD09 Poznań, Wielkopolskie: B1.1 (04.06.2012); **DD20** Koło, Wielkopolskie: B+ (26.06.2012).

Rosa xspaethiana Graebn. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
AD18 Mostki near Lubrza, Lubuskie: B1.1 (09.05.2010); **AD43** Budoradz near Gubin, Lubuskie: B+ (14.06.2010); **BC51** Pełcza near Drawsko, Wielkopolskie: B+ (10.08.2006); **CC48** Glinno Wielkie near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.08.2008).

***Rosa spinosissima* 'Nana'** (*leg. det. A. Czarna*, with few exceptions)
AC89 Twierdzielewo near Przytoczna, Lubuskie: B1.1 (08.09.2006); **AD24** Cybinka, Lubuskie: B+ (26.09.2006); **AD44** Drzeńsk Wielki near Gubin, Lubuskie: B+ (14.06.2010); **AD53** Bieżyce near Gubin, Lubuskie: B+ (18.09.2008); **AD57** Drzonów near Świdnica, Lubuskie: B1.1 (02.04.2014); **BC01** Trzciel, Lubuskie: B1.1 (21.04.2010); **BC18** Brodna near Kaczory, Wielkopolskie: B1.1 (26.08.2010); **BC36** Teresin near Trzcianka, Wielkopolskie: B+ (12.05.2014); **BC61** Lubiatów near Drezdenko, Lubuskie: B2.2 (26.04.2010); **BD04** Jastrzębniki near Opalenica, Wielkopolskie: B+ (15.04.2010); **CC20** Lipia Góra near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,* 15.05.2006); **CC22** Kowalewko near Kcynia, Kujawsko-Pomorskie: B+ (23.09.2011); **CC25** Przyłęki near Białe Błota, Kujawsko-Pomorskie: B+ (22.08.2008); **CC26** Prądocin near Nowa Wieś Wielka, Kujawsko-Pomorskie: B+ (21.08.2008); **CC36** Bydgoszcz, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (20.08.2008); **CC48** Glinno Wielkie near Rojewo, Kujawsko-Pomotskie: B+ (17.08.2008); **CC48** Osieczek near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B2.2 (17.08.2008); **CC48** Osiek near Rojewo, Kujawsko-Pomorskie: B+ (17.08.2008); **CC60** Runowo near Wągrowiec, Wielkopolskie: B1.1

(*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński,* 04.09.2005); **CC76** Dębina near Janikowo, Kujawsko-Pomorskie: B1.1 (10.10.2007); **CC76** Szczeglin near Mogilno, Kujawsko-Pomorskie: B+ (09.05.2008); **CD92** Joachimówka near Milicz, Dolnośląskie: B+ (31.07.2010).

Rosa virginiana Mill. (*leg. A. Czarna, det. J. Zieliński*)
CC33 Słonawy near Szamocin, Wielkopolskie: B+ (10.05.2006).

RESULTS

As a result of floristic research in 2,169 old, neglected cemeteries in Wielkopolska, 23 species and 12 interspecific hybrids of the genus *Rosa* have been identified (Table 1). These include 14 native taxa: *Rosa agrestis* Savi*, R. canina* L., *R. canina* L. × *R. glauca* Pourret*, R. canina* L. × *R. rubiginosa* L., *R. dumalis* Bechst., *R. inodora* Fries, *R. inodora* Fries × *R. rubiginosa* L., *R. jundzillii* Besser, *R. rubiginosa* L., *R. rubiginosa* × *R. sherardii* Davies, *R. sherardii* Davies, *R. tomentosa* Smith, *R. villosa* L, and *R. zalana* Wiesb. The 21 alien taxa are represented by *Rosa xalba* L., *R. blanda* Ait., *R. xcentifolia* L., *R. xdamascena* Mill.*, R. foetida* J. Herrmann, *R. foliolosa* Nutt., *R. xfrancofourtana* Muenchh., *R. gallica* L. 'Plena', *R. glauca* Pourret, *R. gorenkensis* Besser, *R. majalis* J. Herrmann 'Foecundissima', *R. multiflora* Thunb., *R. palustris* Marshall, *R. palustris* Marshall × *R. rugosa* Thunb., *R.* 'Poznań', *R. rugosa* Thunb., *R. rugosa* Thunb. × *R. davurica* Pall.*, R. rugosa* Thunb. × *R. majalis* J. Herrmann, *R. xrugotida* Darthuis, *R. xspaethiana* Graebn., *R. spinosissima* 'Nana', and *R. virginiana* Mill. Some of them appeared there probably spontaneously, while others are relics of their cultivation in the cemeteries in the past.

The most frequent spontaneously occurring species was *R. canina*, recorded in 772 cemeteries. Another frequent species was *R. sherardii*, recorded in 60 cemeteries, followed by *R. dumalis* (19) and *R. rubiginosa* (18). The rarest taxa were *R. agrestis, R. canina* × *R. glauca, R. canina* L. × *R. rubiginosa*, *R. inodora, R. inodora* × *R. rubiginosa*, *R. jundzillii, R. rubiginosa* × *R. sherardii, R. tomentosa*, and *R. villosa*, represented in this study by single localities. It is noteworthy that 12 of the taxa are hybrids, both deriving from cultivation (7) and spontaneous (5).

The most frequent alien taxa were *Rosa gallica* L. 'Plena' (80 localities), *R. xfrancofourtana* (72), *R. majalis* (55), *Rosa spinosissima* L. 'Nana' (22), and *R. rugosa* (15). All the taxa mentioned above reached high values of cover-abundance in the cemeteries because they produce stolons. All of them were double-flowered.

In comparison with Zieliński's monograph (17), five of the taxa recorded in cemeteries are new to the Polish flora: *R. foliolosa, R.* 'Poznań', *R. rugosa* × *R. majalis*, *R. rugosa* × *R. davurica*, *R. rugotida*, and *R. xspaethiana.*

DISCUSSION

The 35 taxa of the genus *Rosa* recorded in old cemeteries in Wielkopolska include 14 native species and 21 alien taxa, some of them being hybrids. In Zieliński's (16) report from southern Wielkopolska, as well as from the Lubusz

Table 1. Number of localities of the recorded taxa in old cemeteries in Wielkopolska

No.	Taxon	No. of localities
1	*Rosa agrestis* Savi	1
2	*Rosa xalba* L. 'Plena'	18
3	*Rosa blanda* Ait.	2
4	*Rosa canina* L.	768
5	*Rosa canina* L. × *R. glauca* Pourret	1
6	*Rosa canina* L. × *R. rubiginosa* L.	1
7	*Rosa xcentifolia* L.	7
8	*Rosa xdamascena* Mill.	6
9	*Rosa dumalis* Bechst.	19
10	*Rosa foetida* J. Herrmann	2
11	*Rosa foliolosa* Nutt.	1
12	*Rosa xfrancofourtana* Muenchh.	72
13	*Rosa gallica* L. 'Plena'	80
14	*Rosa glauca* Pourret	1
15	*Rosa gorenkensis* Besser	4
16	*Rosa inodora* Fries	1
17	*Rosa inodora* Fries × *R. rubiginosa* L.	1
18	*Rosa jundzillii* Besser	1
19	*Rosa majalis* J. Herrmann 'Foecundissima'	55
20	*Rosa multiflora* Thunb.	4
21	*Rosa palustris* Marshall	1
22	*Rosa* 'Poznań'	1
23	*Rosa rubiginosa* × *R. sherardii* Davies	1
24	*Rosa rubiginosa* L.	18
25	*Rosa rugosa* Thunb.	15
26	*Rosa rugosa* Thunb. × *R. majalis* J. Herrmann	2
27	*Rosa rugosa* Thunb. × *R. davurica* Pall.	1
28	*Rosa xrugotida* Darthuis	2

29	*Rosa sherardii* Davies	60
30	*Rosa xspaethiana* Graebn.	4
31	*Rosa spinosissima* L. 'Nana'	22
32	*Rosa tomentosa* Smith	1
33	*Rosa villosa* L.	6
34	*Rosa virginiana* Mill.	1
35	*Rosa zalana* Wiesb.	1

Land (Ziemia Lubuska) (15), 12 native species were recorded. Stefanek (11) reported 10 native species from the Wielkopolska Lakeland. In total for Poland, Zieliński (17) listed 14 native species, but without any hybrid taxa, and the same number of alien species. Sobisz and Antkowiak (10), in 43 cemeteries in the Słowiński National Park, found only six species of the genus *Rosa*: *R. canina, R. dumalis, R. gallica, R. multiflora, R. rubiginosa*, and *R. rugosa*. It is surprising that *R. sherardii* was lacking there. Galera et al. (2) listed four taxa from the eastern part of Warsaw: *R. multiflora, R. glauca, R. rugosa*, and *R. multiflora* × *R.* sp. In the Masurian Landscape Park, only *Rosa canina* was recorded (6). In selected cemeteries in the town of Ostrów Wielkopolski (1), only two species were noted, *R. canina* and *R. rubiginosa*, and each of them was present in only a single cemetery. One species, *R. rubiginosa*, was also recorded in selected cemeteries of Lublin and its environs (12), while all the other specimens were not identified. Rose identification is difficult, so they need to be collected and identified by a specialist.

In the study area, the four most common species of the genus *Rosa* were *R. canina, R. sherardii, R. dumalis*, and *R. rubiginosa.* By contrast, in Stefanek's study (11), *R. dumalis* ranked second, while the order of the remaining common roses was the same. However, in Zieliński's (16) report, the most common rose was *R. sherardii*, followed by *R. dumalis*, *R. canina*, and even rarer *R. rubiginosa.*

The high number of roses found in the old cemeteries in Wielkopolska may result from their location, often in slightly elevated areas, as well as dense shrub communities and tall herb communities developed at their edges. These were often rose thickets, difficult to penetrate. They were usually composed of a single species, less commonly of several species. In the Dynów Foothills (Pogórze Dynowskie), *Rosa canina* was found on grassy field borders, roadsides, wastelands, at the edges of forests and shrub communities, while *R. sherardii* on dry hills, in thickets, and on roadsides (3).

The alien taxa that produced fully ripe fruits, include *Rosa xalba*, *R. foliolosa*, *R. multiflora*, and *R. rugosa*. The last two are classified as kenophytes in Poland (14).

Old, forgotten rose species and varieties should be popularized in modern cemeteries and home gardens. They are characterized by a high ornamental value because of their beautiful appearance and abundant blossoms, as well as pleasant smell. The symbolic meaning of historical roses, although often not understood by people today, has contributed to creation of the specific atmosphere of cemeteries.

REFERENCES

1. Celka Z., Żywica J., 2004. Flora naczyniowa wybranych cmentarzy Ostrowa Wielkopolskiego i okolic. Roczniki Akademii Rolniczej w Poznaniu 343, Bot. 7: 11–31.
2. Galera H., Sudnik-Wójcikowska, Lisowska M., 1993. Flora cmentarzy lewobrzeżnej Warszawy na tle flory miasta. Fragm. Flor. Geobot. 38(1): 237–261.
3. Gutkowska B., Niedźwiecka J., 2014. Rodzaj *Rosa* (Rosaceae) na Pogórzu Dynowskim (SE Polska). Fragm. Florist. Geobot. Polon. 21(2): 217–227.
4. Hagen Th., 2006. Róże. Portrety roślin, wybór, pielęgnacja. Muza SA, Warszawa, Poland, pp. 95.
5. Henschke M., 2010. Róże. Działkowiec, Warszawa, Poland, pp. 72.
6. Hołdyński Cz., Żurkowska T., 2001. Drzewa i krzewy opuszczonych cmentarzy w Mazurskim Parku Krajobrazowym. Rocznik Dendrologiczny, vol. 49: 265–273.
7. Popek R., 2002. Róże dziko rosnące Polski. Klucz-Atlas. Plantpress, Kraków, Poland, pp. 112.
8. Popek R., 2007. Dziko rosnące róże Europy. Officina Botanica, ATUS, Kraków, Poland, pp. 119.
9. Richter G., 1995. Kryteria planowania zieleni na cmentarzach. [In:] O. Czerner, I. Juskiewicz, Sztuka cmentarna, ICOMOS. Polish National Committee, Museum of Art, Wrocław, Poland.
10. Sobisz Z., Antkowiak W., 2009. Flora naczyniowa cmentarzy na obszarze Słowińskiego Parku Narodowego. Słupskie Prace Biologiczne 6: 127–144.
11. Stefanek W., 1984 (1986). Róże na Pojezierzu Wielkopolskim, między Wartą a Wisłą. Fragm. Flor. Geobot. 30(3): 171–184.
12. Trzaskowska E., Karczmarz K., 2013. Spontaneous vascular flora of selected cemeteries in Lublin and the surrounding area. Acta Agrobotanica 66(2): 107–122.
13. Zając A., 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce". Wiadomości Botaniczne 22(3): 145–150.
14. Zając A., Zając M., Tokarska-Guzik B., 1998. Kenophytes in the flora of Poland: list, status and orgin. Phytocoenosis, vol. 10 (N.S.), Supplementum Cartographiae Geobotanicae 9: 107–116, Warszawa–Białowieża, Poland.
15. Zieliński J., 1977. Róże Wysoczyzny Lubuskiej. Fragm. Flor. Geobot. 23(2): 125–140.
16. Zieliński J., 1980. Rozmieszczenie róż w południowej Wielkopolsce. Fragm. Flor. Geobot, 26(1): 53–64.
17. Zieliński J., 1987. Rodzaj *Rosa* L. [In:] A. Jasiewicz (red.) Flora Polski, Rośliny naczyniowe 5, pp. 49. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa–Kraków, Poland.
18. Żukowski W., Celka Z., Chmiel J., Jackowiak B., Latowski K., Szkudlarz P., 2001. Rozmieszczenie wybranych gatunków roślin ginących w Wielkopolsce. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, Poland, pp. 68.
19. Internet 1. http://poradnikogrodniczy.pl/rosliny_na_cmentarzu.php, pozyskano 20.12.2014

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to thank Prof. Dr hab. Jerzy Zieliński (Institute of Dendrology in Kórnik) for verification as well as identification of the collected herbarium specimens and rose collections. I am also grateful to Dr hab. Wojciech Antkowiak for help in creating the rose collection. The study was supported to a large extent by the National Science Centre (grant number NN 304 204 937). The manuscript was partly translated into English by Sylwia Ufnalska.